

Jednoduchý průvodce pro pochopení doktríny o trojici – její teologie, její historie a jejích důsledků

Terry Hill

Napsal Terry Hill

" Pravdy nabud', a neprodávej jí, též moudrosti, umění a rozumnosti" ...

" A poznáte pravdu, a pravda vás vysvobodí."

Přísloví 23:23, Jan 8:32

Poprvé publikováno 12tého února 2012

Naposledy upraveno 5tého prosince 2017

© Terry Hill UK 2012

Obsah

Kapitola první	5
Co je a co není učení (doktrína) o trojici.....	5
Úvod	5
Trojiční doktrína – ne-biblické učení	5
Přiznání Adventistů sedmého dne	8
Oficiální přiznání adventistů sedmého dne	10
Kapitola druhá.....	11
Definování doktríny o trojici	11
Ortodoxní trinitářství vysvětleno	13
Trinitární uvažování současného adventisty sedmého dne	14
Oficiální potvrzení a vysvětlení	18
Kapitola třetí	21
Důsledky doktríny o trojici	21
Syn není nikdy oddělený od Otce	21
Syn ve skutečnosti nikdy neumírá	22
Faktor rizika	24
Závěr trinitárního (trojičního) uvažování	26
Kapitola čtvrtá	27
Jak vznikla doktrína o trojici	27
Stát definuje a zakládá křesťanskou ortodoxii (pravověrnost)	29
Takže čemu ve skutečnosti Arius věřil?.....	31
Jednota mezi Bohem a Kristem.....	34
Kapitola pátá	36
Historie se opakuje.....	36
Raná křesťanská církev.....	36
Raný adventismus sedmého dne	36
Nespokojenost vedení církve (s přesvědčeními týkajícími se Krista)	38
Více nespokojenosti vedení církve (s přesvědčením ohledně Ducha svatého)	41
Kapitola šestá.....	42
Shrnutí a závěr.....	42
Vaše rozhodnutí	43
Na závěr	43

Není-li uvedeno jinak, veškerý důraz v tomto díle je přidán autorem.

Kapitola první

Co je a co není učení (doktrína) o trojici

Úvod

Existují pravděpodobně miliony křesťanů, kteří tvrdí, že jsou trinitární (trojiční), ale divím se, kolik si jich udělalo čas na to, aby pochopili, čemu doktrína o trojici opravdu učí? Já bych pokorně napověděl, že čas si udělalo "ne příliš mnoho".

Také se zdá, že většina lidí - protože chápou Písma tak, že zjevují Otce, Syna a Ducha svatého jako Boha – proto tahle většina rovněž věří, že toto je velmi dobrý důvod, proč sami sebe nazývají trinitáři (trojičními), ale to přitom nutně nemusí tak být. Učení o Trojici je totiž mnohem více zapletené (rozuměj mnohem složitější). A stejně tak jsou i její důsledky. Právě proto se autor této studie snaží vysvětlit toto učení srozumitelným způsobem.

Nejprve musíme pochopit, co učení o trojici je a co učení o trojici není.

Trojiční doktrína – ne-biblické učení

První věc, jíž je třeba si uvědomit je, že doktrínu o trojici nelze nalézt v Písmu. To je něco, co volně připouštějí i ti, kteří se považují za "hodných učenců" Písem. Co však tito učenci chtějí tvrdit, je, že v Písmu je dostatek důkazů, které ospravedlňují existenci takového učení - i když, na druhou stranu ti, co tomuto učení odporují (ti netrinitáři), tak ti tohle tvrzení vyvracejí. Tito netrinitáři říkají, že trinitáři jdou příliš daleko - což znamená překračovat hranice toho, co Bůh odhalil. Pokud by totiž doktrína o trojici mohla být nalezena v Písmech, trinitáři by nepřekročili to, co Bůh odhalil.

Nyní se podíváme na to, co lze nazvat "trinitární (trojiční) vyznání" - a může být překvapením, že ti, kdo dělali tato "vyznání", tak ti věří, že učení o trojici je velmi důležitým učením.

První je od velmi dobře známého trinitáře - jmenovitě zesnulého Edmunda J. Fortmana. Fortman byl jezuitský učitel se 40 lety zkušeností. Říká se o něm, že měl obrovský vliv mezi ostatními jezuiti. Byl velmi uznávaným teologem. Ve své knize *Trojediný bůh* se ptá na tuto jednoduchou, ale velmi důležitou otázku

*"Co nám říká Starý zákon o Bohu?" (Edmund J. Fortman, *The Triune God*, Úvod, strana XV, 1972)*

Jeho odpověď byla

"Říká nám to, že existuje jeden Bůh, úžasný Bůh života a lásky a spravedlnosti a moci a slávy a tajemství, kterýž je stvořitelem a pánem celého vesmíru, a který má

intenzivní zájem o maličký lid Izraele. Říká nám o Svém Slovu, Moudrosti. On pošle Ducha Mesiáše, Syna člověka a Trpícího služebníka, aby přišel." (*Tamtéž*)

Fortman přesto připouští (dokonce i jako zanícený trinitář)

"Ale to nám výslovně neříká nic - nebo není nutným logickým závěrem o Trojjediném Bohu, který je Otec, Syn a Duch svatý." (*Tamtéž*)

Dokonce i jako vášnivý stoupenec doktríny o trojici, Fortman svobodně přiznává, že nikde ve Starém zákoně není naznačeno, že Bůh je trojice osob, natož, aby to tam ve skutečnosti bylo řečeno.

Říká také, že tato Písma mluví pouze o "jednom Bohu" - Otci - který poslal Svého Syna, aby zachránil lidstvo.

Fortman říká přesně totéž o novozákonním Písmu. On vysvětluje

"Když si dohromady vezmeme spisovatele Nového zákona, oni nám sdělují, že existuje pouze jeden Bůh, stvořitel a pán vesmíru, který je Otcem Ježíše. Oni nazývají Ježíše Božím Synem, Mesiášem, Pánem, Spasitelem, Slovem, Moudrostí. Vyhrazují Mu božské funkce stvoření, spásy, soudu. Někdy Ho výslovně nazývají Bohem." (*tamtéž*)

Fortman také řekl o samotných spisovatelích Nového zákona

"Neposkytují nám formální ani zformulovanou doktrínu o Trojici, žádné výslovné učení, že v jednom Bohu jsou tři spolu-rovné božské osoby. Ale za to nám dávají elementární trinitářství, neboli ta fakta, ze kterých může být jako taková formulována oficiální nauka o Trojjediném Bohu." (*tamtéž*)

Vidíme, že Fortman přiznává, že samotné učení o Trojici nemůže být nalezeno v Bibli - ačkoli stejně jako to dělají všichni trinitáři, on tvrdí, že ty informace tam existují pro to, aby takové učení bylo formulováno (vykonstruováno). Ve 2. kapitole své knihy Fortman znovu říká

"U novozákonních spisovatelů neexistuje žádná formální nauka o Trojici, pokud tato nauka znamená výslovné učení, že v jednom Bohu jsou tři spolu-rovné božské bytosti". (*tamtéž, kapitola 2, "Nový zákon, svědectví o Bohu", str. 32*)

To je přesně to, co říká doktrína o trojici - že v "jednom bohu" jsou "tři spolu-rovné božské bytosti". Ačkoliv jak Fortman jasně říká, tato nauka se nenechá nalézt v Novém zákoně. Není to víc, než co lze nalézt ve Starém zákoně. Jeho závěr byl

"Biblické svědectví o Bohu, jak jsme viděli, neobsahovalo žádnou úřední nebo formulovanou doktrínu o trojici, žádné výslovné učení, že v jednom Bohu existují

tři spolu-rovné božské osoby. Spíše to obsahuje fakta, ze kterých by mohla být formulován takovýto typ doktríny." (tamtéž, kapitola 2, "Trojjediný Bůh v raně křesťanské církvi", str. 35)

A znovu, zde se jedná o přiznání, že samotná doktrína o trojici nemůže být nalezena v Písmu - ačkoli stejně jako každý další trinitář, Fortman říká, že toto učení je založeno na tom, co Písmo odhaluje. On také vysvětlil

"A zpočátku to trvalo tři staletí postupné asimilace (přizpůsobení) biblického svědectví o Bohu, než bylo dosaženo formulace onoho dogmatu o jednom Bohu ve třech odlišných osobách." (tamtéž)

Tohle to krásně rekapituluje. Trojiční učení nemůže být nalezeno v Písmu. Církev jí zformulovala ve 4. století. Právě tehdy církev rychle klesla do odpadnutí - což by samo o sobě mělo vysílat velmi vážné varovné signály. Touto dobou (ve 4. století) se již zachovávaní neděle - namísto dodržování sedmého dne Šabatu (Soboty) - stávalo všední věcí, samozřejmostí. Nakonec církev, jednu pravdu za druhou, nahradila vyznáními, které nebyly biblické. Byla to skutečně doba odpadnutí od pravdy.

Co se týče trojiční doktríny, Emil Brunner ve své knize *Křesťanská nauka o Bohu* (pozn. Kapitola - *Trojediný Bůh*) napsal

"Zajisté nelze popřít, že nejenže apoštolské svědectví víry neobsahuje slovo „Trojice“, ale dokonce se tam nenachází ani výslovná myšlenka o Trojici." (Emil Brunner, *Křesťanská nauka o Bohu, kapitola 16, strana 205, "Trojjediný Bůh"*)

"Apoštolským svědectvím" má Brunner na mysli učení apoštolů (to, které můžeme nalézt v Písmech). Jinými slovy, tito apoštolové nevyučovali doktríně o trojici, a proto toto učení nemůže být nalezeno v Písmu. Stručně řečeno, ono nebylo součástí apoštolského poselství. Brunner také na další stránce řekl (všimněte si, že to řecké slovo kérygma, znamená kázání, hlásání nebo oznámení)

"Církevní učení o Trojici, založené skrze dogmata starobylé církve, není biblickým kérygmatem, a proto to není kérygma církve, nýbrž je to teologická doktrína, která obhajuje ústřední víru Bible a církve." (Viz strana 206)

Toto je potvrzení, že doktrína o trojici není biblickým učením. Ona byla formulována (vynalezena) "tou starodávnou církví". Později se vrátíme k Brunnerovým druhým slovům. V encyklopedii katolicismu od vydavatelství Harper Collins se o trojiční doktríně říká

"Doktrína o Trojici jako taková není odhalena ani ve SZ ani v NZ; avšak základní prvky toho, co se nakonec stalo touto doktrínou, jsou obsažené v Písmu (The Harper Collins Encyclopedia of Catholicism, strana 1270, hlavní redaktor Richard McBrien, 1995)

Mnoho dalších citátů, které říkají totéž, lze nalézt napsané různými trinitárními (a ne-trinitárními) autory a učenici. Tyto citace nám říkají, že samotná doktrína o trojici nemůže být v Písmu nalezena. Samozřejmě je velmi důležité si tohle uvědomit.

Přiznání Adventistů sedmého dne

Richard Rice, profesor religionistiky na univerzitě Loma Linda, napsal ve své knize *The Reign of God [Vláda Boha], Úvod do křesťanské teologie z perspektivy adventistů sedmého dne*"

"Úloha trojice v nauce o Bohu vždy vyvolává otázky. Jedním z důvodů je to, že tohle slovo samo o sobě, se v Bibli neobjevuje, ani tam neexistuje jakékoli jasné vyjádření této myšlenky. Avšak Bible vskutku připravuje půdu pro její naformulování a ten koncept trojice je reprezentován jakýmsi propracováním biblických tvrzení a pojmů. Takže i když učení o trojici není součástí toho, co Bible samotná říká o Bohu, toto učení je součástí toho, co církvev musí říci, aby zachovala (ochránila) biblický pohled na Boha. (*Richard Rice, Vláda Boha, Úvod do křesťanské teologie z perspektivy adventistů sedmého dne, strana 89, Konstruktivní návrh, 1985*)

Rice souhlasí s výše zmíněnými trinitáři. Říká, že doktrínu o trojici nelze nalézt v Písmu, ale že byla - po té co byl uzavřen kánon Písma – formulována (vymyšlena) církví. To je víceméně to samé jako to, co říkal Brunner - kde řekl, že trojiční doktrína "obhazuje ústřední víru Bible" (viz výše). Ačkoliv proč by církvev měla cítit potřebu vymýšlet doktrínu, která by "obhájila (ochránila) biblický pohled na Boha?" Není Písmo samo o sobě plnohodnotně dostatečné? Potřebuje Písmo ochranu vymyšlením doktríny, která není nalezena v Písmu? Jak uvidíme později, doktrína o trojici zahrnuje názory o Božství (Božstvu), které nejsou odhaleny v Písmu - a které jsou také v rozporu s evangeliem. Rice na další stránce své knihy říká (tentokrát pod kapitolou pojmenovanou *Biblické důkazy pro Trojici*)

"Ve Starém zákoně můžeme najít náznaky této doktríny a v Novém zákoně přípravné výrazy pro ni."

Znovu se zde jedná o přiznání, že učení o trojici nelze nalézt v Písmu. Všechno, co se tam může nalézt, podle Riceho jsou "náznaky", a "přípravné výrazy". Po citování několika pasáží, které mluví o Otci, Synu a Duchu svatém, ten samý autor napsal

"Jak tyto pasáže naznačují, myšlenka o této trojici má v Bibli precedenty (tradice), i když tam v ní nemá být nalezena plnohodnotná nauka o trojici." (tamtéž)

Tohle by mělo být takové "tak a stačilo". Učení o trojici nemůže být nalezeno v Bibli. Je pravda, že Bible nám říká o božství Otce, Syna a Ducha svatého, ale jak již bylo řečeno dříve, tohle tu doktrínu o trojici netvoří. Doktrína o Trojici je mnohem složitější. Je to tak, jak jeden presbyteriánský duchovní řekl o těch, kteří věří extrémním tvrzením trojičního učení

"Teprve tehdy, když lidé spekulují mimo Bibli a za její hranice, a snaží se být moudřejší, než mohou být, tehdy vznikají komplikace; a pak tyhle komplikace vyvstávají jako pokárání jejich vlastního bláznovství." (Reverend Samuel T. Spear D. D., New York Independent, 1889, "Podřízení Krista". Později vydané nakl. Pacific Press jako "Biblická nauka o Trojici" a zařazeno jako číslo 90 do 'Studentské biblické knihovny' adventistů sedmého dne)

Spear poté přidal (o tom, co říká samotné Písmo o Otci, Synu a Duchu svatém)

"Slavná doktrína se poté stává jejich zmatením a zachvacuje je v popletenosti jejich vlastního výtvoru. To, co víc potřebují, je věřit a méně spekulovat." (Tamtéž)

Je zřejmé, že kdyby Bůh chtěl, abychom věděli víc, než se rozhodl odhalit (což je to, co se doktrína o trojici pokouší vysvětlit spekulacemi), dal by to do Písma. Proto je nesprávné pokoušet se vysvětlit něco, o čem se Bůh zjevně rozhodl, že si ponechá pro sebe.

Pokud byste si chtěli přečíst celý Spearův článek, prosím, jděte sem

[http://theprophetstillspeaks.co.uk/Articles\(others\)/Speararticle.pdf](http://theprophetstillspeaks.co.uk/Articles(others)/Speararticle.pdf)

Spearův článek stojí za to si přečíst. Skutečnost je taková, řekl bych, že je to nejlepší výklad toho, co Bible říká o třech osobách Božství(a), které jsem kdy četl. Jeho špičkové podání - také jeho přísná věrnost tomu, co říká "pouze Bible" - je důvodem, proč byl Spearův článek publikován jako traktát ve 'Studentské biblické knihovně' adventistů sedmého dne (sbírka traktátů dostupných veřejnosti, a vysvětlující základní principy naší víry). Bylo to proto, že to odráželo to, co se týče Božství(a), jak tomu bylo tehdy obecně věřeno mezi adventisty sedmého dne. Toto bylo v roce 1892.

Ten článek je tím, co bychom dnes nazvali jako ne-trojční. A je jím proto, že pouze představil, co k tématu Božství(a) říká "pouze Bible" - což znamená vynechání extrémních spekulací trojiční doktríny. Z toho důvodu byl nazván (když byl publikován v té Knihovně studentů Bible) Biblická nauka Trojice (všimněte si mého důrazu). Ve skutečnosti ten článek vystupoval proti doktríně o trojici.

Uvidíme později, že rok po vložení Spearova článku do Knihovny studentů Bible, Ellen Whiteová řekla, že adventisté sedmého dne vyučovali pravdě o Kristově preexistenci. S tím se setkáme v 5. oddílu.

Oficiální přiznání adventistů sedmého dne

Ve vysvětlení jejich základního věroučného článku víry č. 2 (že Bůh je jakási trojice osob), adventisté sedmého dne říkají ve své oficiální "Příručce teologie adventistů sedmého dne" (dvanáctý svazek encyklopedie Adventistů sedmého dne)

"Ta koncepce Trojice, konkrétně ona myšlenka, že ti tři jsou jeden, není výslovně vyjádřena, ale pouze se předpokládá." (Fernando L. Canale, Příručka teologie adventistů sedmého dne, encyklopedie Adventistů sedmého dne, svazek 12, strana 138, "Nauka o Bohu")

Z výše uvedeného můžeme jasně vidět, že dokonce i oficiální současný adventismus sedmého dne přiznává skutečnost, že doktrínu o trojici nelze nalézt v Písmu. Jak již bylo řečeno, je vynálezem (výmyslem, smyšlenkou, vynalézavostí) církve. Proto, s ohledem na naši spásu, jí není nutné věřit. Tuto doktrínu o trojici můžeme odmítnout, aniž by to ovlivnilo naši spásu. Právě proto ji raní adventisté sedmého dne odmítli. Byla považována za nebiblickou.

Takže co tedy učení o trojici vlastně je? Tohle prozkoumáme ve druhé kapitole (*Definování doktríny o trojici*)

Kapitola druhá

Definování doktríny o trojici

Ortodoxní trinitární doktrína

Je zbytečné říkat, že učení o trojici nebylo vždy součástí křesťanského učení. Jak jsme již dříve poznamenali, nebylo zformulováno (vynalezeno) až do 4. století po Kristu. Dokonce i poté však přišlo pod velmi temným mrakem. To ještě uvidíme později. Důvod, proč bylo zformulováno, je velmi zajímavý (a velmi často špatně chápaný), ale teď se tomu nebudeme věnovat podrobně, ačkoli v kapitole 4 o tom budeme diskutovat. Prozatím se podíváme, co tato doktrína skutečně říká. Abychom to mohli udělat, nejprve se podíváme na tzv. *Atanášovo krédo* (vyznání víry). Tohle je vyznání víry, která není sepsána osobou, po níž je pojmenováno (tj. Atanášovi), ale nese jeho jméno zřejmě hlavně proto, že on sehrál hlavní část role ve formulování doktríny o trojici - a rovněž i v jejím vyhlášení. Atanáš totiž zemřel před sepsáním tohoto vyznání víry. Toto krédo říká

"Kdokoli chce být spasen, je v první řadě třeba, aby se držel katolické víry. Jestliže ji někdo nezachová neporušenou a ucelenou, bezpochyby zahyne navěky.

Katolická víra je pak tato: Abychom uctívali jednoho Boha v Trojici, a Trojici v Jednotě; abychom ani nezaměňovali osoby, ani neoddělovali podstatu. Jiná je totiž osoba Otce, jiná osoba Syna, jiná osoba Ducha Svatého. Avšak božství Otce, Syna a Ducha Svatého je jedno: stejná je jejich sláva, souvěčná je jejich vznešenost." (*Atanášovo vyznání víry*)

Jednoduše řečeno, toto vyznání víry říká, že doktrína o trojici (která, jak lze vidět, je považována za ústřední učení římsko-katolické církve) vyučuje, že všechny tři osoby Božství (Božstva) jsou všechny "jedné nedělitelné podstaty" a společně tvoří toho jediného Boha. To samozřejmě jde daleko za hranice toho, co Bůh odhalil, ale to je přesvědčení, které trinitáři zastávají. To je důvod, proč trinitáři tvrdí, že Bůh je tři-v-jednom - což znamená, že všechny tři "osoby" jsou Bůh a všechny existují v "jedné podstatě" Boha – což ty tři činí dohromady "jedním Bohem". Všimněte si také, že krédo říká, že každý, kdo nevěří tomuto učení tři-v-jednom, ten nebude spasen. Toto je úplné nepochopení toho, jak je člověk spasen (viz ospravedlnění z víry).

I mimo to se v tom vyznání víry říká, že pokud člověk nevěří, čemu učí církev - i když je to učení, které se nenachází v Bibli – on či ona nebudou spaseni. To je stejné, jako když odtahujete pozornost lidí od Krista a na Jeho místo vkládáte "církve". Opět, toto je vážné porušení evangelia.

Přesouvání důrazu

Emil Brunner (1889-1966) byl významným švýcarským teologem. Souhlasil s tím, že trojiční doktrína je správná, ale také věřil, že do jisté míry, ten důraz kladený na důležitost věření této doktríně, to že zabralo místo dynamické víře v Krista. Ve své knize *Dogmatika (Svazek III)* napsal

"Doktrína o Trojici má jiný zájem než apoštolská proklamace Krista. Primárním záměrem *kérygma* Apoštolů nebylo mluvit o ontologické jednotě Syna - a Ducha - s Otcem, ale svědčit pro něco zcela jiného: totiž že Bůh nám sdělil svou lásku skrze Ducha víry na Kříži Ježíše Krista, a tím zaslíbil lidstvu nový cíl dějin, zjevení Božích synů v Jeho věčném království. To byla jejich dobrá zpráva, ... "
(Emil Brunner, *Dogmatika Svazek III, "Křesťanská doktrína církve, víry a dovršení, strana 231, 1962)*

"Ta - ontologická jednota Syna - a Ducha - s Otcem" je pouze dalším způsobem, jak odkazovat na to, jak ty tři osoby Božství(a) mají společnou existenci. Brunner říká, že úmyslem Apoštolů nebylo o tomhle mluvit. Jinými slovy, pokud jde o tuto záležitost, Písma mlčí. To je také důvod, proč bychom o tom měli mlčet i my. Později dodal

... to, co stálo v popředí, nebyla ona ontologická jednota Otce a Syna, ale ta událost smíření jako skutek Boha v Kristu, kterou známe skrze Ducha Svatého ve víře. " (tamtéž)

To je velice pravda. Ten důraz apoštolů se netýkal toho, jak Bůh a Kristus mají společně svou existenci (ani bibličtí spisovatelé ani apoštolové se o tom vůbec nezmnili), ale spíše to, co Bůh skrze Krista učinil tím, že vykoupil lidstvo z následků hříchu. Je to ona láska ukázaná v tom, co Bůh učinil pro každého z nás skrze svého Syna, co nás k Němu přitahuje a přiměje nás, abychom na oplátku milovali Jeho - nikoli tu trojiční doktrínu. Na další stránce Brunner vysvětlil tohle (po té, co řekl, že není záměrem zpochybnit pravdu o trojiční doktríně)

"Ale to, co opravdu říkáme nejdůrazněji, je to, že s jejím uvedením bylo centrum zájmu přesunuto z evangelia a přesazeno někde jinde. Spekulativní ontologie nahradila místo existenciální soteriologie založené na historii spasení. "(tamtéž strana 232)

Brunner má celkem pravdu. Trojiční doktrína je pouze "spekulativní ontologie" - a velmi často je prezentována jako, že je důležitější věřit jí, nežli mít živou víru v Krista. V některých částech křesťanství byl důraz na evangelium skutečně pořádně posunut. Na straně 442 téže knihy Brunner napsal

"Nesmíme však zapomenout na to, co jsme výše řekli o tom ortodoxním trojičním učení. Ono je zaměřeno na zájem, který vůbec nebyl opravdovým zájmem víry. Učení je spekulativní a proto statické, zatímco Bible se neustále

zabývá historií spasení a je proto dynamická. " (Viz strany 442-443)

Kdo by se mohl přít s Brunnerem? Doktrína o trojici je pouze "spekulativní" (teoretická). Vidíme tedy, že "ten problém" s doktrínou o trojici má dvojí rozměr. Zaprvé, ona se pokouší vysvětlit to, o čem se Bůh rozhodl mlčet (proto je ta doktrína spekulativní), a za druhé, jak poukazuje Emil Brunner, "církev" v dnešní době přisuzuje tomuto učení tak velký význam – a to přesto, že to je učení, jež nelze nalézt v Písmu - že došlo k posunu důrazu na evangelium.

Tento posun důrazu lze vidět ve skutečnosti, že některé církve, dokonce ani církve Adventistů sedmého dne, nepokřtí někoho, kdo učení o trojici nepřijme. To je špatně. Bůh ustanovil křest jako znamení (svědectví) o víře člověka v Ježíše jako Spasitele. Křest by neměl být někomu odmítán jednoduše proto, že neuvěří doktríně, která je čistě spekulativní. Tohle ve skutečnosti dává církve (a to, čemu církve učí) na místo Krista. Pokud by zde byl Kristus dnes, On by neřekl, že církev má pravdu v tom, že odpírá křest člověku, který odmítá přijmout to, co nelze dokázat z Písma. Takový čin by Kristus odsoudil. Já bych ve skutečnosti řekl, že jakýkoli pokus o vysvětlení ontologie (metafyzická studie o podstatě či přirozenosti bytí a existence) Otce, Syna a Ducha svatého (doktrína o trojici) se nejenže snaží vysvětlit, co Bůh nezjevil, ale také slouží ke zdevastování evangelia. Ona určitě evangelium nevyvyšuje. Říkám to proto, že toto učení má důsledky, které závažně ovlivňují evangelium. Podíváme se na to v kapitole 3. Prozatím se podíváme, co toto učení znamená pro ortodoxní trinitáře. Následně se podíváme, co to znamená pro dnešní adventisty sedmého dne.

Ortodoxní trinitářství vysvětleno

Ve snaze porozumět jádru věci toho, čemu trinitáři skutečně věří, dotázal jsem se těch, kteří byli trinitáři (taky koho lepšího se na to zeptat?). Jednou takovou osobou je jistý ortodoxní kněz. On pro mne sestavil následující prohlášení. Bylo to tak, abych to mohl sdílet s ostatními. Kněz napsal (mluví jakožto ortodoxní trinitář)

"Podporujeme spíše onu neměnnost Božství(a) (jeho jednoduše a jednotu) v tom smyslu, že žádná akce nemůže vést k ontologické změně; a konkrétně v tomto případě, že to Slovo, jedna ousia [podstata, substance] s Otcem a Duchem, nikdy neopouští Otcovu stranu, dokonce, ani když se On spojuje s naší lidskou přirozeností ve Vtělení." (E-mail, otec Gregory Hallam, pravoslavný kněz, Terryemu Hillovi, 16. května 2007)

Tohle je základní trinitářství. To platí pro všechny verze doktríny o trojici - jinak by to nebyla doktrína o trojici. To je, že všechny tři osoby Božství(a) jsou jedné podstaty a společně tvoří onoho "jednoho Boha". To tedy znamená - protože tento "jeden (trojiční) Bůh" je nesmrtelný – že se to nikdy nemůže změnit. Jinými slovy, způsob, jakým Bůh existuje, je statický.

Jak ovšem otec Hallam vysvětluje, důsledkem tohoto přesvědčení (pokud by to byla pravda) je, že Boží Syn nikdy neopouští Otcovu stranu – a to ani ve vtělení. Jinými slovy, v trinitářství, Boží Syn se ve skutečnosti (doslovně) nikdy nevystěhuje z nebes nebo Sama sebe neoddělí od Otce, ale vždy existuje bezpečně s Otcem v té jedné podstatě Boha. V podstatě v trinitářství Boží Syn není doslova oddělená osoba od Otce, přinejmenším ne tak daleko, že by měl Svoji vlastní postavu (formu, tvar). Je to proto, že v trinitářství, ani Otec, ani Syn, nemají své vlastní postavy (formy). S tímto uvažováním se setkáme později. Netřeba dodávat, že tohle vážně postihuje všechny aspekty vtělení.

V jistém hymnu napsaném v osmém století mnichem sv. Germanusem se tato trojiční argumentace odráží. Ta píseň se nazývá *Velký a mocný zázrak*, jejíž druhý verš říká (všimněte si prvního řádku)

"To Slovo se stává tělem, a přesto zůstává tam vysoko v nebi,
a cherubíni z nebe zpívají hymny pastevcům.

Opakujte znovu hymnus: "Bohu tam vysoko v nebi
budiž sláva a lidem na zemi pokoj!"

(Sv. Germanus, "*Velký a mocný zázrak*")

Toto je základní pojetí trinitářství. Neboli to, že Otec a Syn, v jedné Boží podstatě, nejsou od sebe nikdy odděleni – dokonce ani během vtělení.

Trinitární uvažování současného adventisty sedmého dne

Církev adventistů sedmého dne má dnes to, co je nazýváno "28 základních věroučných článků". Jsou uváděny v jejím Církevním řádu – a také v jejích různých oficiálních publikacích. Jak si asi většina adventistů sedmého dne pravděpodobně uvědomuje, články číslo 3, 4 a 5 se týkají Otce, Syna a Ducha svatého, ale žádný z nich nevyjadřuje učení, že Bůh je trojice osob (tři v jednom). Toto je vyjádřeno článkem víry číslo 2, který říká

"Bůh je jeden; Otec, Syn a Duch svatý; jednota tří osob od věčnosti." (Adventisté sedmého dne věří...)

Pokud by v našich 28 základních věroučných člancích byly o Božství(u) uvedené pouze články s čísly 3, 4 a 5 (což znamená bez článku číslo 2), ony by neutvářely trojiční doktrínu. To i přesto, že se tam říká, že tři osoby Božství(a) jsou každá božská a rovná jedna vůči druhé. Abyste měli doktrínu o trojici, musí se zahrnout i přesvědčení (víra), které říká, že všechny tři existují společně v jedné podstatě jakožto ten "jeden Bůh". To také říká o tomto Bohu tři-v-jednom (viz, všimněte si zvýrazněných slov)

"Bůh je nesmrtelný, všemohoucí, vševědoucí, svrchovaný a všudypřítomný. On je nekonečný a přesahuje lidské chápání. Přesto však je znám prostřednictvím

svého zjevení. Patří mu věčná úcta, sláva i služba všeho tvorstva (Dt 6:4, Matouš 28:19, 2 Kor 13:14, Ef 4: 4-6, 1 Petr 1:2, 1 Tim 1:17, Zjev 14:7).

Všimněte si, že o tomto "jednom Bohu" (i když je řečeno, že kolektivně je třemi osobami Božství(a)) - se říká, že je "On". Jinými slovy, tohle osobní zájmeno je aplikováno na tohoto trojičního Boha - ačkoli musí být připuštěno, že tento - „On“, že kromě toho, že není v Písmu zmíněn, tak by i bylo velmi těžké si jej představit. Proč tohle říkám je, protože co za obrázek nám přichází na mysl, pokud se pokusíme představit si Boha jako tři-osoby-v-jednom, tak jak je to v učení o trojici? Jistě bychom si nepředstavovali, že (my lidé) jsme se stali jeho obrazem a podobností (viz Genesis 1:26-27). To je pravděpodobně důvod, proč se v publikaci Příručka adventisty sedmého dne o teologii (12. svazek encyklopedie adventistů sedmého dne) říká o Bohu

"- V Něm samém On je reálný a má postavu (formu), ale tato božská realita a forma zcela překonávají realitu a schopnost porozumění nejvyšších inteligencí (vzdělců)." (*Fernando L. Canale, Příručka teologie adventistů sedmého dne, Encyklopedie Adventistů sedmého dne, svazek 12, strana 113, "Nauka o Bohu"*)

Před tímto tvrzením bylo vysvětleno, že přestože může Bůh vykonávat úkoly, jaké můžeme vykonávat vy a já, On nemá podobné končetiny těla, stejně jako je máme my (jako např. paže apod.). Říká se tam

"Pouze Bůh může použít analogii k odhalení sebe Sama, aniž by to znamenalo marné spekulace. Některé z analogií, které Bůh vybírá, se nazývají antropomorfismy, tj. ony připisují Bohu vlastnosti, jež patří lidským bytostem." (*tamtéž*)

Antropomorfismus je přepisování lidských vlastností na někoho (nebo něco), kdo (co) není člověkem. To je to, co se zde říká - že Bůh nemá tělo a části, jako máme my, ale s tím, co On vlastní (ať to může být cokoli) On dokáže splnit stejné úkoly, kterých dosahujeme my. Jinými slovy, když Bůh řekl Mojžíšovi to následující, Bůh používal pouze "antropomorfismy".

... Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tváří tvou všechno dobré mé, a zavolám ze jména: Hospodin před tváří tvou. Smiluji se, nad kýmž se smiluji, a slituji se, nad kýmž se slituji... Nebudeš moci viděti tváří mé; neboť neuzří mne člověk, aby živ zůstal... Aj, místo u mne, a staneš na skále. A když tudy půjde sláva má, postavím tě v rozsedlině skály, a přikryji tě rukou svou, dokudž nepřejdu. Potom odejmu ruku svou, i uzříš hřbet můj, ale tvář má nebude spatřít. Exodus 33:19-23

Podle oficiálního adventismu sedmého dne bychom tohle neměli brát doslova (že Bůh má tvář, ruce a zádivou část atd.), ale tyto věci považovat za antropomorfismy, které

Bůh používá (všimněte si, že to byl Bůh, kdo promluvil). Jak je uvedeno ve stejném článku (*Nauka o Bohu*), v Příručce teologie adventistů sedmého dne

"V biblických antropomorfismech Bůh odhaluje to, co On je a co On může dělat, pokud jde o lidské skutečnosti." (*Fernando L. Canale, Příručka teologie adventistů sedmého dne, Encyklopedie Adventistů sedmého dne, díl 12, strana 113, "Učení o Bohu"*)

Tímto způsobem vysvětlování říká tento autor

"Například, když Bůh říká, že má paži (Exodus 15:16, Žalm 89:13), Bůh tím nemíní, že má přesně nebo jednoznačně to, co my nazýváme rukou. Ten výraz znamená, že Boží realita je schopna vykonat vše, co může být vykonáno lidskou rukou a ještě nekonečně víc." (*tamtéž*)

Vidíme zde, že Bůh říká, že nemá paže jako my (i když nám Bůh řekl, že má paže), ale proč se tam zastavovat? Pokud Bůh nemá paže, jako je máme my, možná Bůh nemá žádné nohy jako my, ani tvář ani hlavu, ani tělo, jako my. Určitě bych řekl, že to znamená, že Bůh nemá ruce jako my. Takže kde skončíme s tímto typem uvažování? Z toho může být pouze usuzováno, že pokud by výše uvedené bylo pravdivé, nevypadáme vůbec jako Bůh. To je pravděpodobně důvod, proč to Canale uzavřel

"Nemůžeme si představovat nebo domýšlet skutečnou strukturu Boží reality, která Bohu umožňuje vykonávat tyto činy. Přesto nám analogický jazyk odhaluje aspekty Boží bytosti a božských schopností a zároveň chrání tajemství Jeho božské přirozenosti (povahy)." (*Tamtéž*)

Podle tohoto uvažování nemáme představu, jak Bůh vypadá, přesto nám bylo tak jasně řečeno, že Bůh nás učinil ve svém obrazu a podobě (viz Genesis 1:26-27).

I když nikdo nepředpokládá, že Bůh bude v každíčkém detailu vypadat jako my, musíme říci, že pokud bychom nevypadali podobně jako On (myšleno vnější podobou a vzhledem), pak by nemělo smysl říkat, že jsme byli učiněni k Jeho obrazu a podobě. Jak nám bylo řečeno skrze ducha prorocství

"Člověk měl nést Boží obraz, a to jak v podobě vnější, tak v charakteru. Kristus samotný je vyjádřením obrazu (Židům 1:3) Otce; ale člověk byl vytvořen podobně jako Bůh." (Ellen G. Whiteová, Patriarchové a proroci, strana 45, stvoření)

"*Na počátku byl člověk stvořen v podobnosti Boha nejen v jeho charakteru, ale i formou (postavou) a vlastností*". (Ellen G. White, Spirit of Prophecy, svazek 4, strana 463, "Boží lid vysvobozen, viz také" Velký spor, strana 644)

Netřeba dodávat, že výše uvedené poznámky nejsou v souladu se současnou teologií

adventistů sedmého dne (že Bůh je tři v jednom). Je to proto, že oficiálně dnes říkáme, že nemáme žádnou představu, jak vypadá Bůh. Je zřejmé, že naše současné uvažování o tom, že Bůh je tři v jednom (trojice), způsobilo odmítnutí (nebo přineslo alespoň velmi vážné pochybnosti) toho, co bylo řečeno prostřednictvím ducha prorocství. Všimli jste si, že Ellen Whiteová říká: "**Pouze Kristus** je dokonalou kopií Otce" (Židům 1:3)? "Není zmínka o tom, že Duch Svatý je obrazem Otce. Naše současné učení *tří-v-jednom* je také v rozporu s tím, co napsala Ellen Whiteová

"Viděla jsem trůn, na němž seděl Otec a Syn. Upřeně jsem pozorovala Ježíšovu tvář a obdivovala jsem Jeho půvabnou postavu. Otcovu postavu jsem nemohla vidět, protože ji zakrýval oblak zářícího světla. Tázala jsem se Pána Ježíše, má-li Otec postavu jako On. Řekl, že je tomu tak, avšak že Jej nemohu vidět, protože kdybych viděla slávu Jeho osoby, musela bych zemřít. (*Ellen G. White, Rané spisy, str. 54, 1882*)

" Často jsem viděla půvabného Ježíše, že je o s o b a. Ptala jsem se Jej, zdali Otec je také osoba a má-li takovou postavu jako On. Na to mi Ježíš odpověděl: "Jsem přesným o b r a z e m o s o b y mého Otce." (*tamtéž strana 77, viz též Duchovní dary, svazek 2 strana 74, 1860*)

Zde jsou na zřetel uvedeny dvě samostatné božské osobnosti - z nichž jedna je "dokonalou kopií" - "osoby Otce". Všimněte si znovu, že Ellen Whiteová nezmínila Ducha svatého - jen Otce a Syna. Jinými slovy, neptala se, jestli má i Duch svatý postavu (formu). Řekl bych, že tohle je velmi zajímavé. Nesouhlasili byste? Trinitář by nikdy nepřijal jako pravdu tyto poznámky, které zde Ellen Whiteová učinila. Říkám to proto, že trinitář nevěří, že Bůh a Kristus jsou dvě oddělené osobnosti - každá s vlastní postavou (formou) - jak o tom zde Ellen Whiteová mluví.

Max Hatton (který napsal hodně propagovanou publikaci adventistů sedmého dne *Pochopení Trojice*) souhlasil s tím, že to, co zde napsala Ellen Whiteová, tak to, že nezapadá do trinitární koncepce Boha. On říká ve článku nazvaném *Ellen G. Whiteová a doktrína Trojice* (jenž má na svých webových stránkách)

"Z těchto tvrzení musíme vyvodit, že Ježíš nesdílel slávu Otce. To není to, co bychom očekávali od Jana 17:5. Skutečnost, že paní Whiteová říká, že viděla ve vidění, že Ježíš a Otec jsou zcela samostatní jednotlivci, nesouhlasí s konceptem trojice nalezeným v Písmu. " (*Max Hatton, webový článek Ellen G. Whiteová a doktrína o Trojici*)

Max Hatton ví, že trinitář by nikdy takovou věc neřekl. On se však mýlí v tom, když se odkazuje na "**koncept [Boží] trojice nalezený v Písmu**". Tohle víme proto, že tento koncept nelze nalézt v Písmu. Hatton zde popírá, že by Ellen Whiteová mluvila jako trinitář. On také říká, že ona nemluví v souladu s Písmem. Musíme se však ptát, říká také Hatton, že Bůh jí tohle neukázal ve vidění? Jeví se to tak - jinak by vidění bylo správné (pokud by to vidění od Boha bylo). Když je to promyšleno, musí být tak nebo

jinak. Bůh by Ellen Whiteové neukázal něco, co je chyba. Vrátime-li se k našim myšlenkám o tom, co řekla Ellen Whiteová výše (že Otec a Syn oba mají své vlastní postavy či formy), ona později napsala

"Často jsem viděla, že takové náhledy, jež všechno zduchovňují, odebírají nebesům všechnu slávu a že v mnoha myslích je trůn Davidův a půvabná osoba Ježíšova spálena v plameni spiritismu." (*Ellen G. White, Rané spisy, strana 77, 1882, viz také Duchovní dary, svazek 2 strana 74, 1860*)

Je teprve rozumné věřit, že tyto "duchovní náhledy" (bez ohledu na to, co za názory to bylo v mysli Ellen Whiteové), popíraly přesvědčení, že Otec a Syn jsou dvě oddělené osoby, každá s vlastní postavou. Pokud by tomu tak nebylo, proč by tyto poznámky učinila? Je docela možné, že měla na mysli doktrínu o trojici. Koneckonců, jak správně řekl Max Hatton, výše uvedené poznámky Ellen Whiteové nezapadají do trinitární koncepce Boha. Jinými slovy (protože trinitáři nevěří, že Bůh a Kristus mají své vlastní postavy coby jednotlivé božské bytosti), Ellen Whiteová podle Hattona nehovořila jako trinitář, nýbrž byla v opozici vůči trinitářství.

Mluvím-li ze své zkušenosti z mnoha rozhovorů, které jsem s členy církve udělal, řekl bych, že nemnoho adventistů sedmého dne si uvědomuje, že Ellen Whiteová mluvila proti tomu typu ilustrací, které Boha zobrazují jako tři v jednom. O tom si můžete přečíst v kapitole 23 následující studie, která se nachází zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

V kapitole 4 téže studie můžete také vidět, co Písmo říká o tom, že se Kristus ujme Davidova trůnu - proč také zde Ellen Whiteová říkala, že "duchovní názory" v myslích lidí ničí tuto víru. Poslední kapitola se nazývá *Trojčinná doktrína a duchovní názory*.

Nebylo pochyb o tom, že v mysli Ellen Whiteové Bůh a Kristus (Otec a Syn) jsou dva samostatní jednotlivci. Ona do svého deníku napsala v roce 1905 (toto bylo po citování Jan 1:1-4, 14-16 a Jan 3:34-36)

"V tomto Písmu se o Bohu a Kristu mluví jako o dvou odlišných osobnostech, z nichž každá jedná ve své vlastní individualitě." (*Ellen G. Whiteová, Rukopis 760, Poznámka v deníku, 31. říjen 1905*)

Oficiální potvrzení a vysvětlení

V roce 2008 se kvůli narůstajícímu nárůstu opozice vůči doktríně o trojici v rámci adventismu sedmého dne konal v Austrálii ve městě Wahoonga, Sydney, "kongres o trojici". Tento kongres se sestával z více než 65 teologů, biblických učenců, správců, učitelů a kazatelů apod. Výsledek tohoto shromáždění (neboli těch, jež jsou z našeho vedení) byl publikován v informačním věstníku organizace „Institut Biblického bádání“ adventistů sedmého dne nazvaném "Reflections". Poté, co řekli, že "Církev Adventistů sedmého dne

vyjádřila svůj postoj k Božství(u) v jejich základních věroučných člancích", v podkapitole *Prohlášení o konsenzu* uvedli

"My, skupina adventistů křesťanů, teologů, pastorů a správců zasedajících ve Wahroonga, jsme byli pozváni Jiho-Pacifickou unií, abychom studovali biblické, teologické a historické aspekty této doktríny." (*Informační věstník Institutu Biblického bádání "Reflections", červenec 2008, strana 5*)

Poté následovala prohlášení o konsenzu (což znamenalo to, co bylo ujednáno delegáty kongresu), z nichž v prvním stálo

"Na základě našeho studia Písma potvrzujeme naši víru v "jednoho Boha: Otce, Syna a Ducha svatého, jednotu tří osob od věčnosti" (Věroučný článek číslo 2).

Toto byl výsledek kongresu. Delegáti potvrdili, že článek č. 2 (říká, že Bůh je trojice osob) je správná. V tom samém věstníku - na podporu tohoto přesvědčení o tři-v-jednom - Ekkehardt Mueller (nyní zástupce ředitele Institutu Biblického bádání ASD) přispěl biblickou studií. V této studii napsal

"Je pouze jeden Bůh (Dt 6:4), nicméně Otec, Syn a Duch Svatý, ti všichni jsou nazýváni Bohem (Matouš 27:46, Jan 20:28, Sk 5:3-4). Proto neuctíváme tři bohy, ale jednoho Boha, který Sama sebe odhaluje ve třech "osobách" a který se z nich skládá. Tyto tři osoby sdílejí jednu nedělitelnou povahu (přirozenost). "(Ekkehardt Müller, Biblický výzkumný ústav, informační věstník Reflections, červenec 2008, strana 8, Aplikace Bible, - Biblická Studie)

To je to samé, jak to uvedl onen ortodoxní kněz (viz výše). Toto překračuje to, co Bůh zjevil, ale bez tohoto (totiž že ty tři osoby existují neoddělitelně v "jedné nedělitelné podstatě (přirozenosti)" jako ten "jeden Bůh – jejich složenina") by neexistovalo žádné takové učení, jakým je doktrína o trojici - přinejmenším ne tak, jak je dnes všeobecně známa. Mueller také řekl:

"Každá osoba Božství(a) je od přirozenosti a podstaty Bůh a plnost božstva(i) přebývá v každém z nich. Na druhou stranu každá osoba Božství(a) je neoddělitelně spojena s ostatními dvěma. "(tamtéž)

Opět platí, že toto je základní uvažování o trojici, ale všimněte si prosím zvýrazněné části tohoto výroku. To je opravdu velmi důležité. My se k tomu později vrátíme. Canale tuto část uzavírá

"Tato koncepce Boha převyšuje naše zkušenosti a náš intelekt." (*tamtéž*)

To je velmi pravdivé. Ona také překračuje hranice toho, co Bůh odhalil.

Pokud byste si chtěli přečíst onu biblickou studii v celku, můžete tak učinit na webové stránce Biblického badatelského institutu [zde](#)

<http://biblicalresearch.gc.adventist.org/Bible%20Study/Our%20God.pdf>

Pokud byste si chtěli přečíst článek Maxa Hattona "Ellen G. Whiteová a doktrína o trojici, můžete tak učinit tady

<http://thetrinitydoctrine.com/articles/ellen-g-white-and-the-trinity-doctrine>

Teď však půjdeme do kapitoly 3 - Důsledky doktríny o trojici

Kapitola třetí

Důsledky doktríny o trojici

Syn není nikdy oddělený od Otce

Existují tři základní důsledky trojičního učení, na které bych vás upozornil. Všechny tři se týkají Kristova vtělení (inkarnace) a evangelia.

V trinitářství, jak jsme z výše uvedeného viděli, se ve skutečnosti ta božská osoba Syna Božího nikdy neodděluje od Otce. Je to proto, že podle trinitářů, On má vždy Svou existenci v té jedné podstatě (substanci) Boha. To by samozřejmě znamenalo, kdyby to bylo pravdivé, že Kristus nikdy ve skutečnosti (doslova) neopustil Nebe, ale místo toho, nějakým způsobem, který nebyl vysvětlen v Písmech, existoval současně v lidském Kristově těle (toto je podobné panteistickému způsobu uvažování - Bůh ve věcech). To vážně ovlivňuje to, co mají Písma na mysli, když nám říkají: "To Slovo bylo učiněno tělem a přebývalo mezi námi" (Jan 1:14). Trinitářské chápání Božství (Božstva) by nám zabraňovalo, abychom tento verš brali doslovně.

Zdá se, že tohle opět narušuje evangelium. Je to proto, že Kristus řekl, že sestoupil z Nebe, kde byl již předtím (Jan 6:62). On také řekl Marii, po Svém vzkříšení, že ještě nevystoupil ke svému Otci v nebesích (Jan 20:17). Řekl také, že jde ke svému Bohu a k našemu Bohu. Kdyby byl Kristus vždycky se Svým Otcem (v té jedné podstatě Boha), Jeho slova by vůbec nedávala smysl. Neměly by smysl ani tam, kde Ježíš zvolal: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?" (viz Matouš 27:46, Marek 15:34). Bylo nám však řečeno skrze ducha proroctví (opačně než v trinitárním uvažování)

"Před každým pracovníkem nakladatelství je otevřena cesta, aby se celým srdcem zapojil do díla Kristova a do zachraňování duší. Kristus opustil nebesa a lůno svého Otce, aby přišel do nepřátelského ztraceného světa zachraňovat ty, kteří mají být spaseni. Odloučil se od svého Otce a zaměnil čisté společenství andělů za padlé, hříchem poskvrněné lidstvo." (*Ellen G. Whiteová, 3. svazek svědectví, str. 190, "Pracovníci nakladatelství"*).

Zde není žádné trinitární uvažování. Ellen Whiteová také řekla mládeži v roce 1897

"Je důležité, abychom každý studovali, abychom poznali důvod života Krista v lidství a co to pro nás znamená - proč Boží Syn opustil nebeské dvory, - proč opustil své postavení Velitele nebeských andělů, kteří se dostavili a šli na jeho výzvu - proč oblékl své božství (božskost) lidstvím a v nízkém postavení a pokoře přišel na svět jako náš Vykupitel. " (*Ellen G. Whiteová, Instruktor mládeže, 21-1659, 1668, leden 1897, Kristovo poslání pro Zemi "*)

Znovu vidíme, že Ellen Whiteová napsala, že Kristus doslova (fyzicky i tělesně) opustil (vyprázdnil) Nebe. Tohle není trinitářství.

Syn ve skutečnosti nikdy neumírá

Trojiční přesvědčení (že všechny tři osoby Božství vždy existují v jedné Boží podstatě a jsou proto neoddělitelné) vede také k jinému závěru. To je, že na Golgotě ta božská osobnost Božího Syna vlastně nezemřela. To mi opakovaně říkalo mnoho trinitárních adventistů sedmého dne - dokonce i těch, které slouží v duchovenstvu. Bylo to právě toto přesvědčení (že božská osoba Krista neskonala na Golgotě), co vedlo J. H. Waggonera (průkopníka adventistů sedmého dne), aby napsal

"TA velká chyba Trinitářů, při argumentování o tomto tématu, se zdá být tohle: Oni nerozlišují mezi popřením trojice a popřením božství Krista. Vidí jen ty dva extrémy, mezi nimiž však spočívá pravda; a berou každý výraz, který se týká pre-existence Krista jako důkaz o trojici. "

(J. H. Waggoner; Review and Herald, 10. listopad 1863, Smíření - část II, Doktrína o trojici degraduje smíření)

Ještě i dnes je tohle velmi pravdivé. Většina trinitářů stále považuje Kristovo božství za prokázání toho, že Bůh je nějaká trojice - což samozřejmě není. Mnoho lidí také věří, že odmítnutí doktríny o trojici je odmítáním Kristova božství, což, jak Waggoner řekl výše, není také pravda. Chceme-li správně představit Kristovo božství, potom vše, co je třeba učinit je to, jak to představuje Bible – která je ale úplně potichu o tom, že Bůh je trojice. Waggoner pokračoval

"Písma bohatě učí pre-existenci Krista a jeho božství; ale naprosto mlčí o tom, pokud jde o trojici. " (*tamtéž*)

Znovu, tohle je velmi pravdivé. Toto přiznání jsme dokonce viděli i u trinitářů (viz kapitola 1). Waggoner s ohledem na učení trinitářů dodal

"- To prohlášení, že božský Boží Syn nemohl umřít, je tak daleko od učení Bible, jako je temnota od světla. A já bych se toho Trinitáře zeptal, které z těch dvou přirozeností dlužíme za vykoupění? " (*tamtéž*)

Tady se zdá, že Waggoner zaměňuje přirozenost s osobností (což znamená, že on nepochopil tu skutečnost, že inkarnovaný Kristus měl dvě přirozenosti, ale ony se proluly do jedné, aby se zformovala jedna osoba), ale je velmi jasné, co vlastně svými poznámkami myslel. On prostě pokládá otázku - jsme za naše vykoupění zadlužení lidské přirozenosti nebo máme oběť, která je božská? V odpovědi na svou vlastní otázku řekl

"Ta odpověď musí, samozřejmě, být že tomu, který zemřel nebo za nás prolil krev; protože „vykoupení máme skrze jeho krev“. Pak je zřejmé, že když zemřela jen lidská přirozenost, náš Vykupitel je pouze člověk a že ten božský Boží Syn se neúčastnil díla vykoupení, protože nemohl trpět ani zemřít." (*tamtéž*)

Waggoner přesně věděl, co se učilo prostřednictvím doktríny o trojici. On to uzavřel

"Zajisté jsem řekl správně, že doktrína o trojici degraduje toto vykoupení tím, že snižuje tu oběť, tu krev koupení si nás, až na úroveň socinianismu." (*tamtéž*)

Socianismus, protože učí, že Kristus podle přirozenosti je jen lidskou bytostí, také učí, že ta oběť učiněná na Golgotě byla pouze lidská - což neznamena tu, jež je božská. To je důvod, proč učení o trojici (pokud jde o vykoupení) je shodné s učením socianismu. Ono poskytuje pouze lidskou oběť. Waggoner také napsal v roce 1867

"Věřím, že ty trinitární názory nejsou biblické a značně znevažují vykoupení (smíření) tím, že popírají, že zemřel Boží Syn." (J. H. Waggoner; Review and Herald, 19. 11. 1867, "Co si myslíte o Kristu?")

Dalším člověkem, který se tohoto přesvědčení držel, byl Judson Washburn.

Washburn byl plodný evangelista adventistů sedmého dne. Byl velmi dobrý známý jak Jamese tak, i Ellen Whiteových. Judson byl ve skutečnosti pokřtěn Jamesem Whiteem. On také informoval Ellen Whiteovou o tom, jak dílo postupovalo, kamkoliv se se svým evangelizačním úsilím dostal. Když Washburn vycítil, že byly učiněny pokusy do adventismu sedmého dne přinést doktrínu o trojici, napsal otevřený dopis na Generální konferenci, kde píše (zde se odkazuje na samotnou doktrínu o trojici)

"Toto zruďné učení transplantované z pohanství do římsko papežské církve usiluje vniknout se svojí zlou (satanskou) přítomností do učeních poselství třetího anděla." (*Judson Washburn, "The Trinity", dopis pro Generální konferenci adventistů sedmého dne, 1940*)

Všimněte si, že Washburn říká, že doktrína o trojici - usiluje, aby pronikla se svojí satanskou (zlou) přítomností do učeních poselství Třetího anděla. To bylo v roce 1940. To ukazuje, že v té době, tedy myšleno v roce 1940, tahle doktrína o trojici nebyla přijímána jako standardní učení v adventismu sedmého dne. S odkazem na učení o trojici, že Boží Syn nezemřel na Golgotě, Washburn napsal

"Jakékoli učení, které vede k tomu, že člověk popírá, že Syn Boží zemřel, musí být zlé učení, proti-křesťanské učení, nikoli od Boha, ale od Satana." (*tamtéž*)

Tohle byla hlavní námitka Judsona Washburna k doktríně o trojici. Ona "zamezuje" smrti božské osoby. Proto se proti ní vyjádřil tak vehementně. Když mluvíme o trojiční doktríně, mým osobním přesvědčením je, že bychom se měli podělit o přesně ty samé

názory nejdéle sloužícího průkopníka adventismu sedmého dne - jmenovitě Johna Loughborougha. On do *Review and Herald* již v roce 1861 napsal

"Nebude stačit nahradit lidskou přirozenost Krista (podle Trinitářů) jako prostředníka; protože Clarke říká, „že krev člověka již nemůže uklidnit Boha než krev prasete.“ Komentář k 2 Sam. xxi, 10. " (*John Loughborough, Review and Herald, 5. listopadu, 1861, "Otázky pro br. Loughborougha"*)

Z výše uvedeného můžeme vidět, že jedním z důsledků nauky o trojici je, že božská osoba Krista na Golgotě nezemřela. Toto vyplývá z trojičního přesvědčení, že všechny tři osoby Božství (Božstva) existují nepřetržitě společně jako "ten jeden Bůh" - což znamená, že bez ohledu na okolnosti jsou všechny tři vždy živé v jedné Boží podstatě (nikdy od sebe nejsou odděleny). Jak lze vidět, toto učení má mimořádně nepříznivý vliv na smírné uzdravení, které učinil náš Spasitel na Golgotě.

Faktor rizika

Dalším důsledkem učení o trojici je to, že pro osobu božského Božího Syna při rozhodování, aby se vtělil (aby se stal tělem), tak že tu nebylo žádné riziko ohledně Jeho existence. Tento závěr vychází z toho stejného trinitárního přesvědčení, že všechny tři osoby Božství jsou vzájemně neoddělitelně spojeny jedna k druhé (v jedné podstatě) jako "ten jeden Bůh", který je nesmrtelný - což znamená, jak bylo poznamenáno výše, že Syn Boží, dokonce ani ve vtělení, není od Otce oddělen. Jinými slovy, podle trinitářství, božský Boží Syn nemůže vyjít z existence, čili že by umřel. Toto je učení trinitářů. Jak napsal Ekkehardt Mueller, "každá osoba Božství je neoddělitelně spojena s ostatními dvěma" (viz výše). Pokud by tohle nebylo pravdivé, potom by doktrína o trojici byla blud.

Toto přesvědčení o "žádném riziku" činí Kristův pozemský život parodií (fraškou). Je to proto, že pokud by Kristus nemohl být ztracen kvůli neúspěchu (neboli kdyby býval mohl zhřešit a neutrpěl důsledky), potom Jeho bytost podstupivše pokušení má velmi malý důsledek. Teprve když si uvědomíme, že On býval mohl přijít o Svou věčnou existenci, tehdy jsou jeho úspěchy zde na Zemi pro nás cenné - ve skutečnosti nedocenitelné. Je to proto, že nejenže nám je řečeno, že Kristus přemohl hřích, tak jako každý z nás potřebuje nad hříchem zvítězit, ale také odhaluje nepředstavitelné hlubiny Boží lásky k padlému lidstvu. Je to proto, že tohle říká, že Bůh proto, aby zaplatil cenu lidského vykoupení, tak riskoval věčnou existenci svého jediného Syna. Podle trinitářů ani Bůh Otec ani Kristus v plánu vykoupení nic neriskovali.

Pravda evangelia je, že Kristus nastoupil na naše místo ve všech věcech. Proto je opravdu naším náhradníkem. Kdyby Kristus býval nemohl zhřešit a ztratil kvůli tomu Svou existenci, pak se nikdy skutečně nestal "posledním Adamem" (viz 1 Korintským 15:45). Je to proto, že u Adama, jeden hřích stačil, aby ho to oddělilo od Boha, a tak potřeboval vykoupení. Pokud tomu nebylo takovým způsobem u Krista, pak určitě nepřijal místo Adama (neboli vaše nebo mé místo).

Byl to Roy Adams - jako *Pomocný redaktor Advent Review* - který správně shrnul toto přesvědčení "bez rizika". Napsal

"Říct, že během Kristova vtělení (inkarnace) nebylo žádné riziko, je jako argumentovat biblicky neudržitelným postojem, že Ježíš nemohl zhřešit. Kdyby tomu tak bylo, pak bychom se dostali do božského divadelního dějství toho nejvíce cynického druhu. A Ježíšův 40-denní půst na poušti, jeho celodenní modlitební bdělost a jeho utrpení v *Getsemane*, to by se rovnalo kruté frašce." (Roy Adams, *Advent Review*, 17. dubna 2008, „Neproniknutelné tajemství“)

Adams svobodně připouští, že v naší záchraně před hříchem muselo existovat riziko, jinak, jak říká, Kristův život na zemi nebyl ničím jiným než "božským divadelním dějstvím toho nejvíce cynického druhu".

Před více než 60 lety, Charles Longacre, netrojiční duchovní adventistické církve sedmého dne, ve studii o Božství, kterou předložil jisté skupině, známé jako Bible Research Fellowship, napsal

"Kdyby nebylo možné, aby Syn Boží udělal chybu nebo spáchal hřích, pak jeho příchod do tohoto světa a podobením Sama sebe pokušením, to vše by bylo fraška a pouhý výsměch. Kdyby se On mohl poddat pokušení a upadnout do hříchu, pak musel riskovat nebesa a Svoji samotnou existenci a dokonce celou věčnost. Právě tohle Písmo a Duch proroctví říkají, že Kristus, Boží Syn, učinil, když přišel, aby nám připravil plán spasení z prokletí hříchu." (*Charles Smull Longacre, esej pod názvem "Božství Kristovo" předložené orgánu Bible Research Fellowship, leden 1947*)

Odůvodnění Longacrea je naprosto správné. Kdyby Kristus býval mohl zhřešit - což bylo podle Písma možné (viz Židům 2:16-18, 4:14-15) - pak by šel do zahynutí, kdyby zhřešil. Kdyby tomu takhle s Kristem nebylo, potom Jeho život zde na zemi byla vskutku fraška. Jak také říká Longacre, spisy Písma a ducha proroctví říkají, že Kristus býval mohl zhřešit a být zatracen, kdyby byl zhřešil.

Pokud byste chtěli porozumět tomu, co se v duchu proroctví říká o tomto "faktoru rizika", můžete to udělat tak, že přejdete na následující odkaz a přečtete si kapitolu 24 - *Ellen White není trinitární – ten faktor rizika*

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

nebo můžete shlédnout seznam citátů z ducha proroctví zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Hatton/MHDOJRF.pdf>

Pokud to tak uděláte, najdete i takové prohlášení jako

"Pamatujte si, že Kristus riskoval všechno; „pokoušen byl, jako jsme pokoušeni my“, on dal v sázku dokonce i Svoji věčnou existenci na otázku tohoto (Velkého) sporu. " (Ellen G. White, *Věstník Bulletin Generální konference 1. prosinec, 1895 "Hledat ty ztracené"*)

Můžete si také přečíst o tom faktoru rizika v *Seriálu podrobné historie*. Ta část, která se tím zabývá, se jmenuje *Moc evangelia (nekonečné riziko, nekonečná oběť, nekonečná láska)*. Najdete ji zde jako část 13

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/dethis/SDAtrinityhistory.pdf>

Přečtením 25. kapitoly následující studie si také můžete přečíst, co nám bylo řečeno prostřednictvím ducha prorocství o tom, kdo nebo co zemřelo na Golgotě

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

Uvidíte, že Ellen Whiteová opakovaně říká, že zemřela božská osoba.

Závěr trinitárního (trojičného) uvažování

Z výše uvedeného můžeme vidět, že trinitáři věří

- Nemáme představu o tom, jak Bůh vypadá
- Otec a syn nejsou dva samostatní jednotlivci, z nichž každý má svoji vlastní podobu (postavu)
- Božský Boží Syn ve skutečnosti nikdy nevyklidí Nebe nebo neopouští „Otcův bok“ - dokonce ani ve vtělení - inkarnaci
- Božský Boží Syn nikdy nezemřel na Kalvárii
- Při Kristově rozhodování o tom, že se stane tělem, neexistovalo žádné riziko pro Jeho věčnou existenci.

Je to právě toto (trinitářské) uvažování, co vedlo mnoho adventistů sedmého dne k odmítnutí doktríny o trojici – plus fakt, že toto učení tři-v-jednom nelze nalézt v Písmu.

V kapitole 4 se podíváme na to, jak učení o trojici vzniklo.

Kapitola čtvrtá Jak vznikla doktrína o trojici

Teologická neshoda ve 4. století

Už jsme si všimli, že až do 4. století nebyla trojiční doktrína zformulována – což je mj. více než 200 let od uzavření kánonu Písma. Přihodilo se to kvůli nesouhlasu mezi Alexandrijským biskupem (jmenovitě Alexandrem) a jedním z jeho presbyterů - mužem jménem Arius. Bylo to cca kolem roku 318 po Kr. Později v tom samém století bylo učení o trojici formulováno, i když existovaly etapy jeho vývoje. Z toho, co můžeme číst o historii tohoto sporu, tak je více než pravděpodobné, že počáteční debata byla pouze mezi Ariusem a jeho souvěřícími presbytery, ale nakonec poté, co Alexandr naslouchal oběma stranám argumentu (protože to samozřejmě způsobovalo rozkol), rozhodl se nepřijmout názory Ariuse.

Arius zveřejnil své námitky vůči Alexandrově argumentaci. Měl mnoho příznivců. To znamenalo nejen pouze od svých spoluvěřících presbyterů, ale také od mnoha biskupů. Ten spor se tak rozrostl, že církev rozštěpoval. Alexandr svolal místní synod svých biskupů, kteří Ariuse kvůli jeho přesvědčením vyhnali do exilu. Jestliže Alexandr věřil, že tohle Ariuse umlčí (a vyřeší ten problém), tak udělal velkou chybu. Je to proto, že Arius pokračoval v hlásání svých názorů – výsledek čehož byl, že rozdělení v církvi se prohlubovalo. Ve skutečnosti to narostlo do tak obrovských rozměrů, že se do toho zapojil římský císař Konstantin. Nebyla to žádná malá záležitost. Konstantin již dříve přijal křesťanství nominálně (podle jména). Mnozí říkají, že Konstantin doufal, že křesťanské náboženství zastaví jeho churavějící království od "rozpadu ve švech".

V roce 321 po Kr. (což bylo asi 3 roky do tohoto sporu o Božství) to byl Konstantin, kdo vydal dekret (nařízení), kterým nařídil, že první den v týdnu (neděle) bude veřejným svátkem. Toto byl první "nedělní zákon". Byl to také výsledek toho, že se do záležitostí církve zapojil stát. Takto se etablovalo učení o Trojici do křesťanství. Uvidíme to teď.

Nikajský koncil

V roce 325 n. l. (přibližně 7 let po začátku tohoto sporu), protože do té doby tento svár způsobil v církvi tolik rozdělení a narušení, a také proto, že pokusy o sjednocení mezi bojujícími frakcemi selhaly, Konstantin povolal koncil všech biskupů křesťanstva. Ten se konal v Nikaji (dnešní Iznic v Turecku). Ve srovnání s celkovým počtem, kteří se bývali mohli zúčastnit, tak pozvánku přijalo jen malé procento. Většina přišla z východu. Samotná rada (koncil) trvala více než 3 měsíce (mnoho věcí tam bylo prodiskutovááno), přičemž jako její výsledek (v protikladu k tomu, čemu věřil Arius a jeho následovníci) bylo formulováno přesvědčení (víra), které říká, že Kristus byl z jedné a té samé podstaty (substance) jako Otec (jako v trinitářství). Tohle je ono přesvědčení, jež Arius nemohl akceptovat. Zformulování této víry - i když ta rada

musela jít za hranice Písma, aby toho dosáhla - se stalo základem pozdější propracované trojiční doktríny.

K docílení (zformulování) přesvědčení (víry) "jedné podstaty" bylo použito řecké slovo "homoousios". Ježíš byl popsán jako, že je "homoousios s Bohem Otcem". Faktem je, že bez ohledu na to, jaké slovo bylo použito, bylo by špatné tak i tak. Je to proto, že tzv. ontologie Božství(a) (jak Bůh a Kristus mají svou společnou existenci) nebyla odhalena. Jinými slovy, Nikajský koncil se pokoušel vysvětlit to, co si Bůh rozhodl udržet pro Sebe. Výsledkem tohoto rozhodnutí (to rozhodnutí z Nikaje) bylo to, že Arius byl znovu za svou víru odsouzen a vyhoštěn. Konstantin nařídil, aby spisy tohoto presbytera byly zničeny. To je důvod, proč dnes téměř nic z jeho původních spisů neexistuje. A je to také důvod, proč jeho "nepřátelé" shledávají tak snadné, aby jeho přesvědčení (víru) pokroutili.

Nikajskému koncilu tedy nelze připisovat formulaci doktríny o trojici. Je to proto, že ve vyznání víry (krédu), které popisuje to, co v Nikaji bylo odhlasováno, Duch svatý nebyl deklarovaný, že patří k té jedné podstatě Boha. Krédo jednoduše znělo: "Věříme v Ducha svatého". O Duchu svatém nebylo nic jiného řečeno. Teprve později, na prvním koncilu v Konstantinopoli v roce 381 (druhý ekumenický koncil), byl Duch svatý započítán do této víry o "jedné podstatě Boha". Takže jak se 4. století chýlilo ke konci, doktríně o trojici byl "vdechnut život". Bylo to také, jak římská církev (nyní římskokatolická církev) přicházela do popředí křesťanství. Jak jsme již poznamenali výše, doktrína o trojici je nyní ústředním učením papežství.

Na koncilu v Jeruzalémě v roce 335 po Kr. byl Arius, nyní více než 80-letý, zbaven obvinění z kacířství (bludařství). Byl přijat k plnému společenství s církví, ačkoli Alexandriáni mu stále neumožňovali, aby se vrátil do církevního úřadu. Konstantin zareagoval a nařídil biskupovi Alexandrovi, aby Ariuse přijal. Jak to říká Nová katolická encyklopedie

"Je jisté, že to shromáždění v Jeruzalémě (335) se rozhodlo jej [Ariuse] znovu přijmout do církve. Konstantin nařídil slavnostní znovu dosazení v Konstantinopoli, ale Arius náhle zemřel v předvečer dne jmenování, bylo to počátkem roku 336." (Nová katolická encyklopedie 1967, str. 814, Arius)

Někteří (především trinitáři) říkají, že náhlý skon Ariuse byla "ruka Páně" (proti heretikům), ale jiní říkají, že to byla práce lidí. Jinými slovy, ta druhá skupina lidí věří, že pro to, aby Ariuse zadrželi od jmenování, tak ho jeho nepřátelé otrávil - což je více než pravděpodobné.

Po smrti Ariuse spor i nadále vzkvétal. Ve skutečnosti pravdou je, že Ariánství (jak se to dnes běžně nazývá, i když toto označení je často velmi nejednoznačné), téměř vyhrálo na celé čáře. Jinými slovy, jak čas postupoval, bylo to Ariánství, které neustále získávalo nadvládu nad Nikajskou vírou (tou teorií o jedné podstatě).

Takže co přivedlo zpět ke vzestupu Nikajskou vírou - která se nakonec vyvinula do

trinitářství? Jak již bylo řečeno, byla to intervence státu do záležitostí církve – k čemuž by nikdy nemělo dojít. Církev a stát by měli vždy zůstat odděleni.

Stát definuje a zakládá křesťanskou ortodoxii (pravověrnost)

Zřízení teorie "jedné podstaty" jakožto křesťanské ortodoxie se událo, když se římským císařem stal Theodosius.

Tento císař (známý jako "*Theodosius Veliký*") byl horlivým věřícím v Nikajskou (jedné podstaty) víru. Když se stal císařem, vydal výnosy, že na kazatelnu mají být připuštěni pouze její přívrženci - nebo se ujmout úřadu v církvi atd. Ve skutečnosti vydal pohružky proti všem, kteří by nepřijali Nikajskou víru. Jinými slovy on použil světskou moc (římskou moc), aby prosadil a založil to, co se stalo známé jako "křesťanská pravověrnost neboli ortodoxie". Historik Edward Gibbon napsal

"V průběhu patnácti let vydal [Theodosius] nejméně patnáct tvrdých nařízení proti kacířům (heretikům); zvláště proti těm, kteří odmítli doktrínu o Trojici; a aby je zbavil každé naděje na útek, přísně uzákonil, že pokud by měly v jejich prospěch vypovídat nějaké zákony nebo reskripty (z lat. Rescriptum), soudci by je měli považovat za nezákonného předložení – buď že jsou podvodné, nebo padělané. Trestní zákony byly namířeny proti těmto duchovním, shromážděním a osobám z bludařů (kacířů); a vášeň zákonodárce byla vyjádřena v jazyce proslovu (krasořečnění) a slovního výpadu." (*Gibbon, Úpadek a pád Římské říše*, svazek 3 strana 9)

Tito "kacíři" samozřejmě byli ti, kteří nepřijali onu víru o "jedné podstatě", jež byla vytvořena během Nikajského koncilu.

E. Glenn Hinson takovou situaci shrnul takto

"Theodosius sám proto zaslouží uznání za to, že obrátil říši na plně křesťanský stát." (*E. Glenn Hinson, Raná církev, str. 214-215, kapitola 19, "Církev a stát po Konstantinovi"*)

Pak řekl

"Celkově by to znamenalo věřit v "doktrínu Otce, Syna a Ducha svatého, jednoho božstva rovné majestátnosti a zbožné trojice". Ti, kteří k takové víře přilnuli, se mohou nazývat Katolickými křesťany, ale ostatní musí být označeni jako duševně choří a barbarští a kacířští a první být zasaženi božskou pomstou a následně císařským činem v souladu s vůlí nebes (Cod. Theod. XVI.1.2). (*tamtéž*)

Všimněte si, že všichni ti, kteří nepřijali teorii o „jedné podstatě“ z Nikaje (která se později vyvinula do trinitářství), tak byli označeni za "dementní a barbarské a kacířské". Na stejné stránce Hinson napsal

"Krátko po svém příjezdu do Konstantinopole císař Theodosius začal odstraňovat Ariány a nahrazovat je biskupy, kteří přijali Nikajské vyznání. Ariánství v samotné Konstantinopoli získalo silný záběr a Theodosius musel přečkat známou bouři proti jeho nahrazení Demophila Gregorym z Nazianzuse. Světce Gregora na cestě do Církve (sboru) Apoštolů museli ochránit vojáci. " (tamtéž)

Je zřejmé, že v Konstantinopoli se arianismu "dostalo silného záběru". Toto bylo během posledních etap čtvrtého století. Bylo to více než 50 let poté, co Nikajský koncil vymyslel tu teorii o „jedné podstatě“.

Ve své knize *Truth Triumphant (Vítěz pravdy)*, její autor Benjamin Wilkinson poznamenal

"Ta palčivá otázka desetiletí, která následovala po Nikajském koncilu, byla, jak vyjádřit vztahy oněch Třech osob Božství(a): Otce, Syna a Ducha svatého. Koncil učinil rozhodnutí a papežství si tento verdikt přisvojilo jako svůj vlastní. Osobnosti Trojice nebyly vyvrácené a ta podstata (substance) nebyla rozdělena. Římské duchovenstvo tvrdilo, že křesťanství nalezlo v řeckém slově *homoousios* (v češtině, téže podstaty či konsubstanciální) vhodný termín pro vyjádření tohoto vztahu. " (*Benjamin Wilkinson, Truth Triumphant, kapitola 7, Patrick, organizátor církve na poušti v Irsku*)

"Pak papežská strana přistoupila k tomu, že ty, kteří se k tomuto učení nepřihlásili, tak je nazývala Ariáni, zatímco oni si vzali titul Trinitariáni (Trojiční). Do oběhu bylo šířeno jisté chybné obvinění, že všichni, kdo byli nazýváni Ariáni, tak že věřili tomu, že Kristus je stvořená bytost. To vyvolalo rozhořčení těch, kteří nebyli provinilí tomuto nařčení. "(Tamtéž)

Dnes, dokonce i uvnitř církve adventistů sedmého dne, ti, kteří odmítají přijmout onu teorii „jedné podstaty“ (doktrína o trojici), jsou stále překrucováni jako ti, co věří, že Kristus je stvořená bytost, zatímco oni ve skutečnosti věří, že Kristus je Bůh v osobě Syna.

Jak jsme viděli, učení o trojici, byť pouze předpokládané učení, bylo "vnuceno" do křesťanství sekulární mocí Říma. Pokud by se tak nestalo, toto učení by se pravděpodobně nikdy neujalo. Není divu, že J. N. Andrews, o kterém mnozí věří, že byl jedním z nejpopulárnějších teologů církve adventistů sedmého dne řekl, pokud jde o doktrínu o trojici.

"Tato doktrína ničí osobnost Boha a jeho Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Tyhle neslavné, zákroky, kterými byla doktrína vnucena církvi, a které se objevují na stránkách církevní historie, by mohly způsobit, že každý člověk, který v tuto doktrínu věří, tak se začervená." (*J. N. Andrews, Review and Herald "Pád Babylonu" 6. března 1855, díl 6 č. 24, strana 185*)

Z výše uvedeného můžeme vidět, proč J. N. Andrews učinil toto prohlášení. Trinitáři neakceptují, že Bůh a Kristus jsou dvě oddělené osoby, každá s vlastní formou (postavou). Alonzo Jones, jistý slavný muž v dějinách adventismu sedmého dne napsal

"Neexistoval žádný spor o tom, že by neexistovala nějaká Trojice, bylo to o povaze (přirozenosti) této Trojice. Obě strany věřily přesně v tu samou Trojici, ale lišily se v přesném vztahu, který Syn dosvědčuje (potvrzuje) s Otcem. " (A. T. Jones, *The two republics*, str. 332 - 333 "Zřízení katolické víry")

Pro ty, kteří by se rádi dozvěděli víc o tom, jak se učení o trojici dostalo do křesťanství, nápomocny budou oddíly 7, 8 a 9 spisu "Seriál o podrobné historii"

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/dethis/SDAtrinityhistory.pdf>

Takže čemu ve skutečnosti Arius věřil?

Ačkoli Konstantin (na koncilu v Nikaji) nařídil zničit spisy Ariuse, přesto známe něco, čemu Arius věřil a to kvůli dopisům, které se dochovaly v různých historických dokumentech. V jednom takovém dopisu Arius píše svému příteli Eusebiovi

"Ale my říkáme a věříme, a vyučovali jsme a opravdu učíme, že Syn není nezplozený, ani žádným způsobem není součástí toho nezplozeného; a že On neodvozuje svoji existenci od jakékoli hmotné věci; ale že skrze Svou vlastní vůli a radu existoval před časem a před věky, jako dokonalý Bůh, jednorozený (zplozený) a neměnný, a že předtím, než byl zplozen (zrozen), nebo stvořen nebo určen nebo ustanoven, On nebyl. Neboť On nebyl nezplozený (nezrozený). "(Církevní dějiny Theodoret, kniha 1, kapitola 3, "List Aria k Eusebiovi z Nikomédie")

Všimněme si nejprve, že Arius věřil, že Kristus ve své preexistenci existoval skrze "svou vlastní vůli" jako "dokonalý Bůh, jednorozený (zplozený) a neměnný". On také popsal Otce jako "nezplozeného". Tohle byl tehdy standard víry křesťanství. Otec je nezplozený, zatímco Syn je jednorozený (resp z Boha zplozený), proto je Kristus opravdu Božím Synem. Také se věřilo, že protože je Kristus zplozen z Boha, pak je i Kristus Bůh. Tohle je zjevně důvod, proč Arius řekl, že Kristus byl ve Své preexistenci "dokonalým Bohem". Jediná věc, kterou Arius nepřijímal, bylo, že Kristus je z jedné a té samé podstaty Boha (jak to vysvětlují a věří tomu trinitáři). Zdůvodnil to, že to není biblické, říkat takové věci.

Arius byl vysoce vážený presbyter. Byl velmi respektován pro svůj asketický život. Dokonce i ti, kteří oponovali proti jeho teologii, tak o něm mluvili dobře. Říká se, že byl brilantním studentem Písem. Jedinou výhradou týkající se Ariuse, byla jeho teologie

Božství(a). Arius měl také na starosti vedení sboru (církve) v jedné z nejméně fenomenálních oblastí v Alexandrii. To odhaluje, jak moc byl respektován. Ve své knize *Historie rané církve*, J. W. C. Wand nabízí popis Ariuse. Poté, co řekl, že "měl na starosti předměstí Baucalis" (to je mimochodem "důležité obvinění", protože tam byly obilnice, které dodávaly do Říma obilí) napsal

"Bylo toho hodně chválit Ariuse za takovou pozici: byl to člověk velitelského vzezření, vysoký, vážný a s velkou pověstí pro askezi." (*J. W. C. Wand D. D., Historie rané církve do roku 500 AD, strana 149, kapitola Církevní problémy*)

Proč tedy Arius protestoval vůči tomuto přesvědčení „že Kristus byl z jedné podstaty Boha“? Tohle můžeme pochytit z toho, co napsal křesťanský historik Sozomen - který o Ariusovi řekl

"Nejodbornější logik (neboť se o něm říká, že nebyl bez znalosti ani v takových studiích) se bez rozmyslu ponořil do protismyslných argumentů a měl odvalu kázat v církvi to, co před ním nikdy předtím nikdo nenaznačil, totiž že Syn Boží vešel do existence "z neexistujícího" a "byla doba, kdy Jeho nebylo", že tím, že vlastnil svobodnou vůli, tak byl schopen ctnosti nebo nepravosti a že byl stvořen a učiněn, a poskytnul hlas mnoha jiným podobným tvrzením, které by někdo vyznávající takové názory mohl vyjádřit." (*Sozomen, převzato z New Eusebius od J. Stevenson, revidováno W. H. C. Fremdem*)

Všimněte si, že o Ariusovi bylo řečeno, že věří, že jelikož Kristus měl svobodnou vůli, tak „byl schopen ctnosti nebo nepravosti“. Jinými slovy, osoba Krista (o němž Arius prohlásil, že v Jeho preexistenci existoval jako "dokonalý Bůh" a "nezměnitelný" - viz výše) se stal předmětem hříchu (mohl by býval zhřešit). Toto bylo kvůli vtělení. Jinak řečeno, Arius věřil, že Kristus, tím že se stal vtěleným, býval mohl zhřešit a kvůli tomu (kdyby zhřešil) se změnit. To přesvědčení "jedné podstaty" (trojice) toto uvažování zakazuje. Tohle je důvod, proč tomuto "faktoru rizika" trinitáři (ti, kteří věří, že Bůh a Kristus jsou z jedné podstaty, a proto jsou neoddělitelní) nevěří. V dopise svému duchovenstvu biskup Alexander vysvětlil, proč byli Arius a jeho následovníci odsouzeni za svoji víru. Napsal

"V souladu s tím se jich [Ariánů] proto někdo zeptal, zda se On Slovo Boží může změnit tak, jako je teď ďábel, a oni se nebáli říci: "Ano, určitě by se mohl; protože tím, že je zplozený a stvořený, jeho přirozenost je náchylná ke změně." Pak jsme se s biskupy Egypta a Libye společně shromáždili do počtu téměř sta lidí, Ariuse uvedli do klatby za jeho nestoudné prohlašování těchto bludů, spolu se všemi, všichni společně jak jsme je strpěli." (*Alexandr ke svému duchovenstvu, cca 319 po Kr., převzato z New Eusebius od J. Stevenson, revidováno W. H. C. Fremdem*)

Zde si všimněte, že Kristus je nazýván "Slovo Boží". Toto je odkaz na Jana 1:1.

Musíme si zapamatovat, že padlá lidská přirozenost je to, čím je - Alexandr (také pravděpodobně ten, kdo se nejvíce stavěl proti Ariusovým přesvědčením), chtěl uvalit co nejhorší možnou sarkastickou narážku na to, čemu Arius věřil. Obvykle tohle dělají ti, kteří chtějí opozici postavit do nejhoršího možného světla. Víme, že Arius věřil, že Kristus byl ve Své preexistenci neměnný (viz Ariusův dopis výše), takže určitě musel věřit tomu, že tím, že se vtělil, tak že se stal poddaný hříchu. O tom, čemu Arius věřil, napsal Athanasius (arci-nepřítel Ariovy víry)

"A přirozeností, stejně jako všichni ostatní, tak samotné Slovo je změnitelné a zůstává dobré Svou svobodnou vůlí, i když se rozhoduje; když však chce, dokáže se změnit, jak je to možné u nás, jakožto bytostí změnitelné přirozenosti. Protože "proto," říká on [Arius], "neboť předzvědic, že bude dobrý, obdařil jej Bůh podle očekávání, touto slávou, jíž pak jako člověk dosáhl z ctnosti. Takže v důsledku Svých předzvěděných skutků, Bůh to přinesl, že On se měl takovým stát." (Athanasius, Discourses against Arians, Diskuze 1, kapitola 2, "Výňatky z Thalia Arius)

Athanasius to říkal hodně podobně jako Alexandr a Sozomen. Neboli, že Arius věřil tomu, že Kristus, když byl zde na zemi, tak zůstal bez hříchu tím, že vynaložil (vykonával) svobodnou vůli - nebo řečeno jiným způsobem, Kristus si **zvolil**, že nebude hřešit. Athanasius také říká, že Arius věřil, že Kristus býval mohl zhřešit a tím se díky tomu změnit (kdyby býval zhřešil). Nyní můžeme vidět, proč nakonec přijaté vyznání víry z Nikaje (to, která bylo formulováno, aby přehlasovalo přesvědčení Ariuse) řeklo

"Ty však, kteří říkájí: „Byl (čas), kdy Boží Syn nebyl“ nebo „před svým zrozením Ho nebylo“ a že vznikl z nebytí anebo z jiné hypostaze nebo podstaty [od Otce], kteří tvrdí, že Boží Syn je nějaké stvoření nebo podléhá změně či proměně, ty všeobecná (katolická) a apoštolská církev anatematizuje (akt vyloučení z církve)." (*Finálně přijatá víra z Nikaje*)

V knize *Příběh církve* se o Ariusovi říká toto (k tomu došlo po prohlášení, že tato kontroverze v Alexandrii dosáhla svého vrcholu a že neexistovala žádná církev, jako je ta v Alexandrii pro vzdělanost svých učenců nebo moc jejích kazatelů)

"Z jejích mnoha významných kazatelů nebyl žádný výraznější než Arius (265-336), vysoký muž trochu shrbený, s nesoustředěnými, planoucíma očima a schopností prudkého výbuchu. Nikdo nedokázal strhnout srdce svých posluchačů jako on. Byl výmluvný, vzdělaný a upřímný. Avšak doktrína, kterou kázal, tnula (řezala) u samotných kořenů evangelia. "(Rev. J. Aulay Steele M. A. and the Very Rev. A. J. Campbell D. D., *Příběh církve*, str. 102, kapitola "Nikaj")

Takže jaký byl ten Ariusův "zločin"? Proč byl považován za tak heretického? Kniha

dále říká

"Arius tvrdil, že Bůh Otec a Bůh Syn jsou oddělenými bytostmi." (*Tamtéž*)

Samozřejmě tohle je v opozici s trinitářstvím (viz výše), ale ne v opozici s tím, co nám bylo řečeno skrze ducha proroctví. Pokud si vzpomenete na to, co bylo citováno výše, Ellen Whiteová říkala, že Otec a Syn jsou dvě samostatné osoby, z nichž každá má svoji vlastní formu (postavu). To není trinitářství. Na zasedání Generální konference v roce 1905 delegátům řekla

*„A opravdu naše společenství je s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“
V celém Písmu se o Otci a Synu mluví jako o dvou odlišných osobnostech.“
(Ellen G. Whiteová k delegátům na Generální konferenci adventistů sedmého dne 1905, Takoma Park ve Washingtonu D. C., 25. května 1905, Review and Herald 13. července 1905, Poučení z prvního listu Jana)*

Ellen Whiteová také delegáty varovala (ohledně toho, že Bůh a Kristus jsou dvě odlišné osoby)

"Nesprávné názory na tohle téma přichází, a my se s nimi musíme utkat všichni"
(*Tamtéž*)

Skrze zavedení trinitářství do adventismu sedmého dne tyto "nesprávné názory" došly schválení. Jak jsme viděli z výše uvedeného, již "oficiálně neučíme", že Bůh a Kristus jsou dvě odlišné osobnosti. Namísto toho říkáme, že tři osoby Božství jsou vzájemně neoddělitelně spojeny jako ten "jeden Bůh".

Jednota mezi Bohem a Kristem

V roce 1906 Ellen Whiteová napsala článek s názvem "*To Slovo se stalo tělem*". Bylo to publikováno v *Review and Herald*. V tomto článku psala o "jednotě", která existovala mezi Bohem a Kristem před založením světa. Napsala (toto bylo poté, co řekla, že Kristus na sebe vzal lidskou přirozenost a že před tím, než tohle udělal, tak existoval ve věčnosti jako Boží Syn)

"Pán Ježíš Kristus, božský Syn Boží, existoval od věčnosti, odlišná osoba, přesto však (za)jedno s Otcem. Vynikal nad slávu nebes. Byl velitelem nebešťanů a obdivnou (zbožňující) poctu andělů přijímal po právu. Toto nebylo oloupením Boha. „Na počátku své cesty mne Hospodin zplodil,“ prohlásil Kristus „před všemi svými činy, před časem. Od věků jsem byla ustavena, od počátku, dříve než začal svět. Než vznikly propasti, zrodila jsem se, než vodou naplněny byly prameny. Předtím než byly hory zapuštěny, dříve než pahorky jsem se zrodila; ještě než učinil zemi a vše kolem, dříve než světa první prach. Byla jsem při tom, když nebesa chystal, když nad propastí obzor vyměřil. (Ellen G. White, *Review and Herald*, 5. dubna 1906, "*To Slovo se stalo tělem*")

Ellen Whiteová cituje Příklad 8:22-27. Toto je odkaz na Krista, že On je „zrozená“ Moudrost Boží. To bylo ve věčnosti. Proto On je opravdu Syn Boží. On byl "zrozen" (zplozen) z Boha ve věčnosti. Právě tehdy Ellen Whiteová psala o "jednotě", kterou Kristus měl s Otcem před založením světa. Napsala

"V oné pravdě, že Kristus byl (za)jedno s Otcem před založením světa, je světlo a sláva. Toto je to světlo zářící v temném místě, takže ho činí oslňujícím skrze božskou, původní slávu. Tato pravda, sama o sobě nekonečně tajemná, vysvětluje jiné tajemné a jinak nevysvětlitelné pravdy, i když je uchovávána ve světle, nedosažitelném a nepochopitelném." (*Tamtéž*)

Tohle je opravdu velmi důležité. Zde je nám řečeno, že mezi Bohem Otcem a Kristem (před založením světa) byla "jednota", ale také nám je řečeno, že je " uchovávána ve světle, nedosažitelném a nepochopitelném". Jinými slovy, toto byla "jednota", kterou nejspíš neumíme pochopit. Proto bychom se neměli pokoušet ji vysvětlit. Tohle je ten problém v této "trojiční debatě". Lidé, konkrétně trinitáři, se pokoušejí vysvětlit to, co nám bylo řečeno, že je nevysvětlitelné - rozhodně to není odhaleno v Písmu ani v duchu prorocství.

Ellen Whiteová však řekla, že tato "jednota", ať už to je nebo to bylo cokoli, "**vysvětluje jiné tajemné a jinak nevysvětlitelné pravdy**". Jinak řečeno, v Bibli existují pravdy (samozřejmě týkající se Boha a Krista), které by nedávaly smysl (byly nevysvětlitelné), kdyby tato "jednota" neexistovala. Toto je velmi důležité - stejně jako ta skutečnost, že této "jednotě" nedokážeme porozumět. To je důvod, proč bychom se o tom neměli dohadovat – tak jako to dělají trinitáři ve své trojiční doktríně. Jak již bylo řečeno, trinitáři se pokoušejí vysvětlit nevysvětlitelné - a tím, že to činí, tak při tom vyvozují závěry, které jsou v rozporu s tím, co Bůh odhalil. To proto máme chybné implikace, o nichž jsme hovořili výše. Trinitární (trojiční) "jednota" snižuje evangelium. Všimli jste si, že Ellen Whiteová nezahrnula Ducha svatého do této "jednoty"? Domnívám se, že to je velmi zajímavé.

Teď půjdeme do kapitoly č. 5. V této kapitole uvidíme, že historie se opakuje.

Kapitola pátá

Historie se opakuje

Raná křesťanská církev

V raném křesťanství byla přesvědčení, jež se ohledně Boha a Krista zastávala, velmi jednoduchá. Bůh Otec byl považován za zdroj veškerého bytí (nezplozený), zatímco o Kristu se věřilo, že byl tím jednorozeným (zplozeným) Synem Božím. Věřilo se, že Bůh Otec tvořil všechny věci skrze Krista (Efezským 3:9). Prvotní adventisté sedmého dne měli ta samá přesvědčení (víru).

Jak jsme viděli z výše uvedeného, ve 4. století tato víra dostala jiné zabarvení. Namísto toho, aby se zůstalo pouze u toho, co Písmo odhaluje, církev do svých přesvědčení vnesla spekulace. Toto bylo učiněno na Nikajském koncilu, kde došlo k zformulování jistého vyznání víry, které říkalo, že Otec a Syn jsou z "jedné a téže podstaty (substance)", a proto jsou neoddělitelní. Až později v roce 381 po Kr. byl Duch svatý přibrán do této teorie "jedné podstaty", čímž vzniklo učení, které nelze nalézt v Písmu. Samozřejmě toto učení je právě doktrína o trojici. Nakonec "církev" pokračovala do plně rozvinutého odpadnutí od toho, co Písmo říká a stala se tím, co dnes známe jako římsko-katolická církev.

Skrze kázání evangelia (prostřednictvím těch, které Bůh vzkřísil, aby mluvili proti názorům římsko-katolické církve) vznikly různé denominace a skupiny. Toto byl výsledek reformace. Nakonec, aby bylo hlášáno poselství o konci času, jež Bůh naplánoval pro svět, a jež má být přijato před druhým příchodem Krista, vzkřísil Bůh jisté hnutí lidí, které se nakonec stalo známým jako Církev adventistů sedmého dne.

Jak právě uvidíme, to, co se stalo v Církvi adventistů sedmého dne - zvláště co se týče našich přesvědčení o Božství(u) - je jen opakováním toho, co se stalo v raném křesťanství. Je to proto, že jsme začali učením, co o třech osobách Božství říká "pouze Bible", ale nakonec jsme přinesli do naší víry spekulace o trojiční doktríně.

Raný adventismus sedmého dne

Když byla církev adventistů sedmého dne založena, její zastávaná přesvědčení (víry) mohla být podpořena použitím samotného Písma. Bylo věřeno, že Otec byl zdrojem všeho bytí – a také to, že Kristus, zrozený/vyvedený z Boha ve věčnosti, byl tím božským Synem Božím. O Kristu tedy bylo řečeno, že je Bůh v osobě Syna. Krátce po smrti Ellen Whiteové došlo ke změně této víry. A to i přesto, že se toto přesvědčení zastávalo po celou dobu její služby. Jak uvidíme, Ellen Whiteová potvrdila, že tato víra je pravdivá.

Když byla Ellen Whiteová v roce 1893 na Novém Zélandu tak podala vysvětlení (to

bylo poté, co řekla, že ti z jiných denominací šíří falešné pověsti o tom, čemu adventisté sedmého dne věří)

"Například bylo vynaloženo jisté úsilí na to, abychom v jedné vesnici využili halu asi čtyři míle od Hastingových, kde někteří naši pracovníci navrhli, že se lidem představí evangelium; ale v získání haly neuspěli, protože tam jeden učitel vystupoval proti pravdě a tamním lidem rozhlásil, že adventisté sedmého dne nevěří v Kristovo božství. Tento člověk nejspíš nevěděl, co je naše vírou v tomto bodě, ale nebyl ponechán v nevědomosti. Dostalo se mu informací, že na zemi neexistuje žádný jiný lid, který by pevněji zastával pravdu o Kristově preexistenci, než jak to činí adventisté sedmého dne." (*Ellen G. White, Review a Herald, 5. prosince 1893, "Výzva pro Australsko-asijské pole"*)

Důvod, proč se často říkalo, že my (adventisté sedmého dne) jsme nevěřili v Kristovo božství, se zdá mít převážně dvojí příčinu. Ta první je, že jsme se drželi přesvědčení, že Kristus byl zplozen (vyveden) z Boha ve věčnosti, zatímco ta druhá je, že jsme nepřijali doktrínu o trojici. Jak je však vidět, Ellen Whiteová uvedla, že to, co učili adventisté sedmého dne ohledně Krista, to byla pravda. První adventisté sedmého dne věděli o tomto "problému" (že se totiž o nás často říkalo, že nevěříme tomu, že Kristus byl božský), ale jak vysvětlil Joseph Waggoner (povšimli jsme si toho výše)

"TA velká chyba Trinitářů, při argumentování o tomto tématu, se zdá být tohle: Oni nerozlišují mezi popřením trojice a popřením božství Krista. Vidí jen ty dva extrémy, mezi nimiž však spočívá pravda; a berou každý výraz, který se odkazuje na pre-existence Krista jako důkaz o trojici. "

(J. H. Waggoner; Review and Herald, 10. listopad 1863, Smíření - část II, Doktrína o trojici degraduje smíření)

Waggoner pak napsal

"Písma bohatě učí o pre-existenci Krista a jeho božství; ale naprosto mlčí o tom, pokud jde o trojici." (tamtéž)

To druhé je velmi pravdivé. To je důvodem, proč se raný adventismus sedmého dne držel svého netrojického uvažování. Oni hájili Kristovo božství, ale odmítali doktrínu o trojici. Jak to napsal Russell Holt v dokumentu z roku 1967, který byl určen pro Dr. Mervyna Maxwella (Holt se zde odkazuje na přesvědčení resp víru adventistů sedmého dne až do doby, kdy v roce 1881 zemřel James White)

"Zmapování jiných adventistických autorů v těchto letech odhaluje, že do posledního člověka zavrhl trojici, a přesto s bezkonkurenční jednomyslností prosazovali Kristovo božství." (*Russell Holt, "Doktrína o Trojici v denominaci adventistů sedmého dne: její odmítnutí a přijetí", semestrální práce pro Dr.*

Mervyna Maxwella, 1969)

Holt poté napsal o názorech průkopníků

"Odmítnutí učení o Trojici nemusí nutně znamenat zbavení Spasitele Jeho božství (božskosti). Skutečně, jistí adventističtí spisovatelé měli pocit, že naopak tu roli degradace Kristovy božské přirozenosti na sebe vzali trinitáři." (*Tamtéž*)

Pokud byste si chtěli počíst, čemu adventisté sedmého dne věřili ohledně Kristova božství – a také jak často byli nepochopení, že nevěří tomu, že Kristus je božský - můžete tak udělat, že si přečtete kapitolu 13 této studie zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

V téže kapitole si také přečtěte, co říkali o trojiční doktríně - což znamená, proč ji zavrhli.

Také si to můžete přečíst v oddílech 21 a 22 této následující studie

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/dethis/SDAtrinityhistory.pdf>

Nespokojenost vedení církve (s přesvědčeními týkajícími se Krista)

Žel, ne každý adventista sedmého dne byl spokojen s principem "zůstat na Písmu samotném". Je to proto, že trojiční učení, nazývané těmito lidmi "hlavní proud křesťanství", je považováno za ústřední učení křesťanské víry. Toto pochází ze čtvrtého století, kdy se v křesťanství ustálila trojiční doktrína jakožto „ortodoxní křesťanství“. Skutečnost je taková, že většina trinitárních denominací věří, že ti, kteří doktrínu o trojici nepřijímají, tak ty že skutečně nelze nazvat "křesťany". Takže dokud jsme ještě nebyli denominací zastávající trojici, nebyli jsme považováni za součást hlavního proudu křesťanství. Proto jsme často bývali odsuzováni jako kult nebo sekta. To je také důvod, proč mnozí věří tomu, že to byli ti z našeho vedení, kteří se snažili změnit naše netrojční přesvědčení (vyznání). Jinými slovy, ten názor je, že naše církevní vedení chtělo, aby denominace adventistů sedmého dne byla uznána jinými církvemi jako součást hlavního proudu křesťanství.

Jak bylo již poznamenáno, ten krok ke změně našeho přesvědčení o Kristu začal seriózně jen pár let poté, co Ellen Whiteová zemřela (1915). Bylo to tehdy, když bylo svoláno biblické zasedání. K němu nakonec došlo v roce 1919 – přičemž pozvánky směřovaly pouze do horní (vyšší) vrstvy (rozuměj nejvyššího vedení) naší denominace. Ti z obecné služebnosti neměli svolení, aby se zúčastnili. Tohle byl samozřejmě důvod, proč to někteří označují za "tajné" biblické zasedání. Když Bert Halovíak (jako zástupce ředitele Úřadu pro archivnictví a statistiku církve adventistů sedmého dne) podával vysvětlení rozhodnutí Generální konference o tom, kdo se konference může zúčastnit, tak řekl

"K účasti byli pozváni učitelé Bible a historie ze seminářů a univerzit ASD, přední redaktoři a „další takoví vedoucí muži“, které mohlo GCC jmenovat. Výbor složený ze sedmi lidí vybral cca 40 delegátů a zadal k projednání přibližně 67 biblických a historických témat." (*Bert Haloviak, článek prezentovaný na schůzi biblických učenců z adventistů sedmého dne v New Yorku 14. listopadu 1979 "Ve stínu Ustavičné", "Pozadí a následky konference učitelů Bible a historie z roku 1919"*)

Bylo to de facto to samé, jak to řekl A. G. Daniells (tehdejší předseda Generální konference), který při svém zahajovacím proslovu jakožto předseda Biblické konference delegátům vysvětlil

"Myslím, že mohu vyjádřit jednání Výboru při Generální konferenci s odkazem na pracovníky této konference. Měli to být členové Výboru při Generální konferenci v Americe, kteří se mohli zúčastnit; dále učitelé Bible a historie na našich univerzitách, středních školách a seminářích; a řada našich předních redaktorů v této zemi." (*A. G. Daniells. Poznámky k diskusi o Biblické konferenci a setkání učitelů, která se konala v Takoma Parku ve Washingtonu D. C. 1. července 1919, strana 10*)

Během této Biblické konference byly představeny myšlenky týkající se Krista, které závažně odporovaly tomu, čemu adventisté sedmého dne všeobecně věřili. Je nutno přiznat, že učení, že Kristus je Syn Boží (zrozený či zplozený z Boha), bylo stále vírou, jež na Biblické konferenci z roku 1919 byla prezentována (dokonce i těmi, kteří nebyli spokojeni s našimi přesvědčeními), avšak nabralo to celé jiný spád (tendenci). Někteří z našich vedoucích církve, jako byl například W. W. Prescott (který každodenně povzbuzoval v přednášce s názvem „Osoba Krista“), zdůrazňoval víru, že Kristovo Synovství je věčné. Tohle je způsob, jak je Synovství považováno, aby bylo uvnitř pravověrného (ortodoxního) trinitářství. Na závěr konference se delegáti rozhodli, že jejich rozhovory, věrně zaznamenané stenografy, by neměly být zveřejněny. Tohle byl další důvod, proč se toto zasedání nazývá "tajné" biblické zasedání.

Až v roce 1974 byly Dr. Donaldem Yostem „objeveny“ záznamy těchto diskusí v archivech adventistů sedmého dne. Bylo to 55 let po konání oné konference. Pokud byste si chtěli přečíst dialog, který se uskutečnil mezi delegáty na Biblické konferenci z roku 1919, zvláště ten o Kristu, můžete to udělat tak, že si přečtete kapitoly 35 a 36 studie, která se nachází zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/dethis/SDAtrinityhistory.pdf>

Během následujících desetiletí – prostřednictvím našich nejrůznějších denominačních publikací – bylo toto "nové" přesvědčení resp. víra (ta nová teologie) často propagována. Podstoupila také vývoj. Nakonec tohle všechno vyústilo v naše dnešní učení denominace, že Kristus skutečně není Boží Syn (není zplozený z Otce), ale jen hraje roli syna (předstírá, že je synem). Vidíme proto, že se naše přesvědčení o Kristu

v průběhu let dramaticky změnila. Původně adventisté sedmého dne věřili, že On je Božím Synem, ale se zavedením naší současné trojiční doktríny je nyní tohle odmítnuto. Toto všechno pramenilo z toho, co bylo představeno na Biblické konferenci v roce 1919. William Johnsson, coby redaktor časopisu Review, napsal

"Vyznání adventistů se v průběhu let změnila pod vlivem přítomné pravdy. Nejvíce zarážející (překvapující) je učení o Ježíši Kristu, našem Spasiteli a Pánu." (William Johnsson, Adventist Review, 6. ledna 1994, Článek „Přítomná pravda – chodit v Božím světle“)

Pak pokračoval

"Mnozí z průkopníků, včetně Jamese Whitea, J. N. Andrewse, Uriáše Smithe a J. H. Waggonera zastávali ariánské nebo poloariánské názory - což znamená, že Syn byl v určitém okamžiku času, ještě před stvořením našeho světa, vygenerován (zrozen) Otcem. " (*Tamtéž*)

Johnsson zde odkazoval na naši minulou "víru ve zplozeného" a to se týkalo Krista - což, jak bylo řečeno již výše, byla během celé doby služby Ellen Whiteové převládající víra adventistů sedmého dne. Tato víra spočívala v tom, že protože je Kristus z Boha zplozený, On je tedy Bůh v osobě Syna. Johnsson o tomto přesvědčení (víře) řekl

"Jen postupně tahle falešná doktrína povolovala té biblické pravdě a do značné míry pod vlivem účinků spisů Ellen Whiteové v prohlášeních jako je "V Kristu je život, původní, nevypůjčený, neodvozený. (Touha věků, str 530) " (*Tamtéž*)

Zde Johnsson nazývá naše minulá přesvědčení týkající se Krista „falešnou doktrínou“, nicméně jak jsme viděli výše, Elle Whiteová řekla v roce 1893 (tohle když jsme ještě učili, že Kristus je zrozený / vyvedený z Boha a proto je opravdu Synem Boha) "že na zemi neexistuje žádný jiný lid, který by pevněji zastával pravdu o Kristově preexistenci, než jak to činí adventisté sedmého dne" Je zcela zřejmé (protože dnes se tvrdí, že to byly právě spisy Ellen Whiteové, jež nás vedly k přesvědčení, že naše minulé víry o Kristu byly omylem), že se spisy Ellen Whiteové je nesprávně zacházeno, když říkají něco, čemu ona nikdy nevěřila.

Zatímco Biblická konference z roku 1919 neměla okamžitý dopad na Adventismus sedmého dne, semínka nespokojenosti již byla dobře a skutečně zasetá. Dnes z toho vidíme konečný výsledek. Pokud byste si chtěli počíst, jak Ellen Whiteová potvrdila, že je pravdivá ta víra, že Kristus je z Boha a proto je opravdu Boží Syn, tak to můžete udělat v kapitole 14 zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

Více nespokojenosti vedení církve (s přesvědčením ohledně Ducha svatého)

Stejná nespokojenost byla rozšířena i na naši kdysi zastávanou víru o Duchu svatém. Během doby služby Ellen Whiteové – také i desetiletí po ní – bylo řečeno, že Duch svatý je všudypřítomnost Boha Otce a Krista, zatímco oni (Bůh Otec a Kristus) jsou oba ve svatyni v nebesích. Také se věřilo tomu, že přirozenost (povaha, podstata, bytost) Ducha svatého byla něčím, co lidstvo nedokáže pochopit - i když to nakonec došlo až k tomu, že se věřilo, že On je jakási osoba. Ti, kdo byli s touto vírou nespokojeni, tak začali prosazovat myšlenku, že Duch Svatý je jakási božská bytost s osobností (individualitou) přesně takovou jako má Bůh Otec a Kristus. Tohle pak pro změnu, když se toto učení nakonec uchytilo v adventismu sedmého dne (což trvalo desetiletí, stejně jako trvala ta změna v přesvědčení o Kristu), vydláždilo cestu pro uvedení doktríny o trojici, kterou nyní církve adventistů sedmého dne zastává.

Teprve až byly tyto pozměněné víry o Kristu a Duchu svatém přijaty jako "norma" pro adventisty sedmého dne, tak tehdy bylo možné, aby se trojiční doktrína odhlasovala v jednom z našich základních věroučných článků. Toto se odehrálo na zasedání Generální konference v roce 1980 v Dallasu, stát Texas. Toto bylo poprvé, kdy bylo učení o trojici odhlasováno do základních věroučných článků adventistů sedmého dne. Můžete si přečíst, jak bylo toto učení formulováno (na zasedání Generální konference v roce 1980) v kapitole 28 zde

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/Godhead/aGHD1.pdf>

Ty diskuze o tom, jak vyjádřit doktrínu o trojici, jsou velmi zajímavé. Ukazuje to, že delegáti se pokoušeli vysvětlit něco, co nebylo odhaleno v Písmu. Proto bylo pro ně nesnadné získat správné znění. Oni se snažili formulovat víru, která vysvětluje nevysvětlitelné. Tato obtížnost také ukázala, že se jednalo o doktrínu, která dříve nebyla zastávána.

Toto vystředání v přesvědčeních je důvodem, proč v současné době v roce 2012, v církvi existuje spousta svárů ohledně naší víry o Božství(u). Ti netrojiční říkají, že bychom se měli vrátit k víře prvních adventistů sedmého dne (k těm přesvědčením, o kterých Ellen Whiteová říkala, že jsou správné), zatímco dnes naše církve trvá na tom, že tato minulá přesvědčení jsou špatná (je to falešné učení) a že Bůh, tak jak je vysvětleno v našich věroučných člancích, opravdu je jakási trojice neoddělitelných osob.

Tohle je rozvíjející se odpadnutí v církvi adventistů sedmého dne - což znamená postupný odklon od jednoduchých pravd Písem, k přijímání spekulací o tom, že Bůh je trojice. Přesně tak se to stalo v raném křesťanství. Je to historie, která sama sebe opakuje. Žel konečný výsledek prvotního křesťanství, které odpadlo od pravdy, skončil úplným odpadnutím od Boha. Toho si musíme být vědomi.

V kapitole 6 shrneme, co bylo řečeno výše, a dospějeme k nějakému závěru.

Kapitola šestá

Shrnutí a závěr

Kdo má pravdu a kdo pravdu nemá?

Jerry Moon je horlivý zastánce té víry (přesvědčení), že Bůh je jakási trojice osob. On také rekapituloval do dokonalosti "to hlavní, to podstatné" z aktuální diskuse o Božství(u) uvnitř adventismu sedmého dne. V knize nazvané *Trojice* – kterou společně napsal spolu s Johnem Reevem a Woodrowem Whiddenem (tuto knihu vydala naše církev, aby řekněme, tak nějak odpověděla na mnoho otázek v naší debatě o Božství) - napsal následující

"Jak říká jeden druh dedukce, buďto se průkopníci mýlili a současná církev má pravdu, nebo ti průkopníci měli pravdu a současná církev adventistů sedmého dne od biblické pravdy odpadla." (*Jerry Moon, "Trojice", kapitola, "Trojice a anti-trinitářství v historii adventistů sedmého dne, strana 190*)

Moon říká, že nastala jedna ze dvou věcí. Buď to dnes jako církev máme správně – to znamená, že ty tři božské osobnosti Božství společně tvoří onoho "jednoho trojjediného Boha", jak je uvedeno v našich současných věroučných člancích – nebo "ti průkopníci měli pravdu a současná církev adventistů sedmého dne odpadla od biblické pravdy". To je skutečně to hlavní, to podstatné v tomto sporu (kontroverzi). Je to buď tak, anebo jinak. Netrinitáři samozřejmě říkají, že to, co jsme vyučovali o Bohu, Kristu a Duchu svatém v době, kdy se služba Ellen Whiteové blížila ke konci, tak to, že je správné. Naše současné vedení církve říká přesný opak. Oni říkají, že to, čemu jsme vyučovali tehdy na počátku 20. století, tak to, že je falešná doktrína. Tohle je důvod, proč historik CASD George Knight napsal

"Většina zakladatelů adventismu sedmého dne by nemohla vstoupit do dnešní církve, kdyby museli souhlasit s věroučnými články této denominace.

Přesněji řečeno, většina by nemohla souhlasit s článkem číslo 2, který se zabývá doktrínou o Trojici (trojjediném Bohu). " (*George Knight, časopis "Ministry", říjen 1993, strana 10, "Adventisté a změna"*)

Tohle "nemohla vstoupit do dnešní církve" ve skutečnosti ujímá víc než jen některé z našich průkopníků. Týkalo by se to drtivé většiny adventistů sedmého dne, kteří žili v době služby Ellen Whiteové - také i těch, kteří žili až do konce padesátých a dokonce do šedesátých let 20. století. To druhé byl čas, kdy v adventismu sedmého dne začalo mít oporu trinitářství – ačkoli já bych řekl, že je víc než pravděpodobné, že dokonce i ti, kteří sami sebe tehdy označovali za trinitáře, tak oni nechápali toto učení tak, jak ho dnes máme vyjádřené v našich věroučných člancích a oficiálních vysvětleních.

Je také pravdou říci, že ti, kteří věří věcem zjeveným skrze ducha proroctví (spisy Ellen Whiteové) ohledně Boha, Krista a Ducha svatého, tak ti nemohou přijmout přesvědčení, jež dnes církev adventistů sedmého dne zastává.

Vaše rozhodnutí

Je to zcela vaše rozhodnutí o tom, kdo (a co) v této diskusi je správné a co špatné. Já jsem se již rozhodl. Věřím tomu, že naše kdysi zastávaná přesvědčení ohledně Božství(a) – tím je myšleno před tím, než jsme je pozměnili, abychom ubytovali doktrínu o trojici – byly správné. Jsou to přesvědčení, která se nevymykají hranicím Písma, ale berou v úvahu pouze to, co Bůh zjevil. Tohle je postoj, který dnes zaujímají adventisté sedmého dne, kteří nejsou tzv. trinitáři.

Na závěr

V závěru lze říci, že by toho bylo možné napsat mnohem víc o tom, čemu trinitáři věří. Mohli bychom toho také říci mnohem více o trojiční doktríně v historii. To je, zda se to dotýká toho, jak se stala součástí raného křesťanství nebo jak se stala součástí učení církve adventistů sedmého dne. Dost však již bylo řečeno, aby se porozumělo základům tohoto učení, také jeho historii a důsledkům – což ostatně bylo cílem tohoto článku.

Pokud byste se chtěli dozvědět více o některém z různých aspektů doktríny o trojici, je toho spoustu napsáno na této webové stránce. Jednoduše přejděte do [hlavní nabídky](#) a vyberte oblast, jež vyhovuje vašemu konkrétnímu zájmu.

Kéž vám Bůh požehná při hledání pravdy.

Terry Hill (Velká Británie)

Email: - terry_sda@blueyonder.co.uk

Webová stránka: -

<http://theprophetstillspeaks.co.uk/>

